

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDÅN

BARNEN PÅ BARNENS DAG
SOLA SIG I KUNGAGLANSEN

UR INNEHÅLLET:

KUNGLIGA GÄSTER I STA'N

*Bilder från spanska kunga-
besöket och ett besök hos
prinsessan Alice av Grekland*

AKTA ER FÖR PULVERISMEN!
säger dr. N. Antoni

ANNIE ÅKERHIELM
om kristendomen i skolan

KOMMER TURNYREN IGEN?

Persil

~ för all
slags tvätt ~

K R Ö N I K A

OM VÅDAN AV OKUNNIGHET, OM ETT TEMPERAMENTSFULLT FÖRHÅLLANDE OCH OM MADONNAN CONTRA VÄRMELEDNINGEN

NÄR EN UNG MÄNNISKA KOMMER ut i livet, skall hon snarligen märka att mycket av vad hon lärt i skolan har hon ingen eller knappast någon användning för, under det att hon istället alltsom oftast ställes inför problem, som hon saknar alla förutsättningar för att lösa.

Ofta kan okunnigheten bli ödesdiger.

För inte så länge se'n inträffade det att en ung far, i desperation, gjorde av med sitt lilla barn. Han visste icke vad han skulle taga sig till, där han stod med barnet på armen, han såg sig ingen utväg. Så dödade han barnet.

Nu upprörs samhället av historien om en mor som av samma anledning — hon var fullständigt rådlös, visste sig ingen utväg — för sju år sedan dödade sitt barn och nu bekant, plågad av oro och samvetsqual.

Historien den vanliga: övergiven, ensam, kroppsligen svag efter barnets födelse, utan någon människa att rådfråga, fattig och inte minst *okunnig*, dödar hon barnet, fast hon alldeles icke avsett att göra det. Tvärtom, hon hade skaffat kläder åt det och höll så mycket av det, att hon bar det med sig, också när det var dött.

Det var således icke en dålig och lättsinnig kvinna, lika litet som det i förra fallet var en dålig eller lättsinnig man, som begick dådet. Det var förtvivlade människor som icke sågo någon utväg. *Okunniga* människor, eftersom det finns utvägar.

Vilka utvägar? Ja, det är just det! Här sitter jag, frisk och präktig till kropp och själ — alltså varken övergiven av den jag litade på, eller vettskrämd för släktens och samhällets dom, eller hemlös eller utfattig — och ändå kan jag inte säga precis, vad man bör göra i ett dylikt fall. Vad man har rätt att fordra av samhället. Hur skall man då begära, att en fattig, övergiven stackare med ett barn på armen och icke pengar ens till ett telefonsamtal, skall i sitt förvirrade tillstånd kunna klara ut, vad som är att göra, *var hjälpen finns*.

Ty det finns hjälp. Det är inte meningen att människor skola drivas till mord eller självmord. Eller är det det? Nej. Det finns utvägar, det får man alltid höra *efteråt*. När eländet skett. När ett eller flera liv gått till spillo.

Liksom det i varje hotell står enträgna uppmaningar till hotellgästerna, att utan dröjsmål förvissa sig om var utgångarna äro belägna i händelse av eldsvåda, borde det, då vi som självständiga individer inträda i samhället, lämnas oss noggranna uppgifter icke bara om våra skyldigheter (vilket staten och samhället minsann icke underlåter, utan förr eller senare påminner oss om i form av skatteplappar, beväringsskallelser, mantalsblanketter, deklarationsblanketter o. s. v.) utan också om *våra rättigheter*. Vad vi kunna vänta oss för hjälp av samhället. I ordinära fall och i extra ordinära fall.

En "Medborgarens bok", skulle gratis utdelas till alla medborgare. I den boken skulle

förekomma allt, som vi ha att iakttaga på vandringen genom världen. Även om vår vandring råkat bli litet sned och krokig, så ska vi här kunna lära oss, huru vi, om vi vilja, skall kunna få den rak igen.

Att föda utomäktenskapliga barn anses ju icke i Sverge vara en handling av kriminell art. Skall samhället då med lugn åse, hur människor drivas att begå brott, därför att de äro okunniga om hur de skola reda sig i en i och för sig icke brottslig situation?

Mot "Medborgarens bok" kan anmärkas, att en stor kategori av människor aldrig läser en bok och kanske icke heller förstå vad de läsa. Så kunde det, åtminstone i de större städerna, anordnas upplysningsbyråer, där vem som helst kostnadsfritt hade rätt att få råd och upplysningar i knepiga fall.

"Ingen behöver dö i Sverige av svält", har jag ofta hört sägas. Möjligt, men vad hjälper det, när ett mycket stort antal icke vet vart de skola vända sig för att undgå att svälta ihjäl, respektive slå ihjäl?

Brottsliga människor, människor med brottsliga tendenser, finns det tillräckligt av, så jag tycker inte det finns något skäl att driva vanligt hederligt folk till brott. Driva dem, genom att icke i tid ta itu med deras okunnighet.

*

I en tidning klaga hembiträdena över matmödrarnas (vid platssökandet) närgångna frågor. Har ni silkesstrumpor, fästman? Är ni shinglad, brukar ni duscha?

Allt detta tycker hembiträdena icke angår husmödrarna.

Dessa däremot finna, att de blott genom frågor kunna utrona hembiträdets duglighet. Har hon fästman, ägnar hon mesta tiden åt honom; har hon silkesstrumpor är hon full av flärd och säkert begiven på nöjen.

Jag kan inte hjälpa, att jag tycker förhållandet husmödrar-hembiträden är bland det mest upptrickande som finns i vår rationella värld! Amerikaniseringen och den opersonliga nya sakligheten har ingenting att säga till om här. Husmödrar och hembiträden kunna icke inrangeras bland moderna arbetsgivare-arbetare. Nej, de stå kvar på gammal hederlig temperamentsfull märk. Här är inte fråga om kvalificerat arbete och betalt för detta kvalificerade arbete, utan här känslotänker man. Och alltihop går på en slump.

Komplett oduglig arbetskraft begär (och får) lika lön som duglig, i *en* familj är pigan livegen, i en annan är det husassistenten som regerar familjen. Kontraktshögledighet och ledighet nån gång, när frun råkar vara hemma, omväxla. Det är en evig dragkamp, en evig källa till ofrid, en evig omväxling.

Det låter förskräckligt, men jag skall viska vad jag tror. *Jag tror att parterna trivs med det.*

Jag tror, att när förhållandet mellan husmödrarnas förening och hembiträdenas fackförening blir ordentligt och rationellt reglerat utan möjligheter till snedsprång på någondera

sidan, då skall ett grått och trist moln lägga sig över våra hem.

Tacka vet jag den nuvarande livaktigheten!

*

Det har blivit stor uppståndelse, därför att en kommun ansett lämpligt att avhända sig en förgylld madonna, ett gammalt vackert konstverk.

Man bör nog rätteligen lägga tonvikten på *gammalt*, ty ingalunda hade det blivit uppståndelse, därför att någon sålt ett konstverk för en värmeledning. Konst i och för sig står inte högt i kurs, gammal skall den vara.

Nå, denna gamla lilla madonna har ryckts från den plats, hon under sekler tillhört, för att omplanteras på historiska museet i Stockholm. Kyrkan nere på Gottland får som antytt värmeledning och Stockholm får madonnan.

Det kunde lika väl som en madonna varit en Kristusbild, icke sant? En gammal förgylld Kristusbild, vars antikvärde gjorde den mera lämplig för ett museum än för en kyrka.

Vad allt detta bevisar? Jo, hur litet vi lutheraner känna för våra kyrkor, hur litet *hemma* vi äro i dem. Annars skulle vi inte så lättvindigt, för gulds skull, eller för elfarars skull, tömma dem på deras skönaste innehåll.

I de minsta och mest eldfarliga små kryptin till kyrkor i södern ser man överallt bilder av Kristus eller Gudsmoan, ofta av de största mästare. Mycket dyrbara konstverk, som dock museerna lika litet skulle tänka på att annektera som församlingarna att göra sig av med.

Med Viklau-historien för ögonen kan man återigen konstatera, att vi äro *ett* icke ett pietetsfullt folk, *två* icke ett skönhetsälskande folk. Och slutligen som det tredje, att karaktäristiskt för oss är, att vi vakna upp för sent. När de som makten hava redan oåterkalleligen bestämt en sak, *då* kommer vi med våra äskanden, fordringar och protester!

*

Genom pressen går en notis, rubricerad "Äktenskapligt ädelmod". Det är Constance Talmadge som telefonledes gratulerar sin fränskilda man, den där just ingått nytt äktenskap.

Eftersom detta anses särskilt ädelmodigt, antar jag, att det är vanligt att fränskilda se på fördettingen med ovänlighet. Att det är regel att de göra det. Jag förstår att det *undantagsvis* är både förklarligt och förlåtligt, men varför skall det vara regel? Den som man haft en myckenhet gemensamt, kanske barn, med, bör man väl istället se på med överseende och tillgivenhet.

Männe det inte oftast är sårad fåfänga som spelar in i "hatet" fränskilda emellan? Maken behöver väl inte genast bli mindervärdig, därför att han skiljer sig från mig?

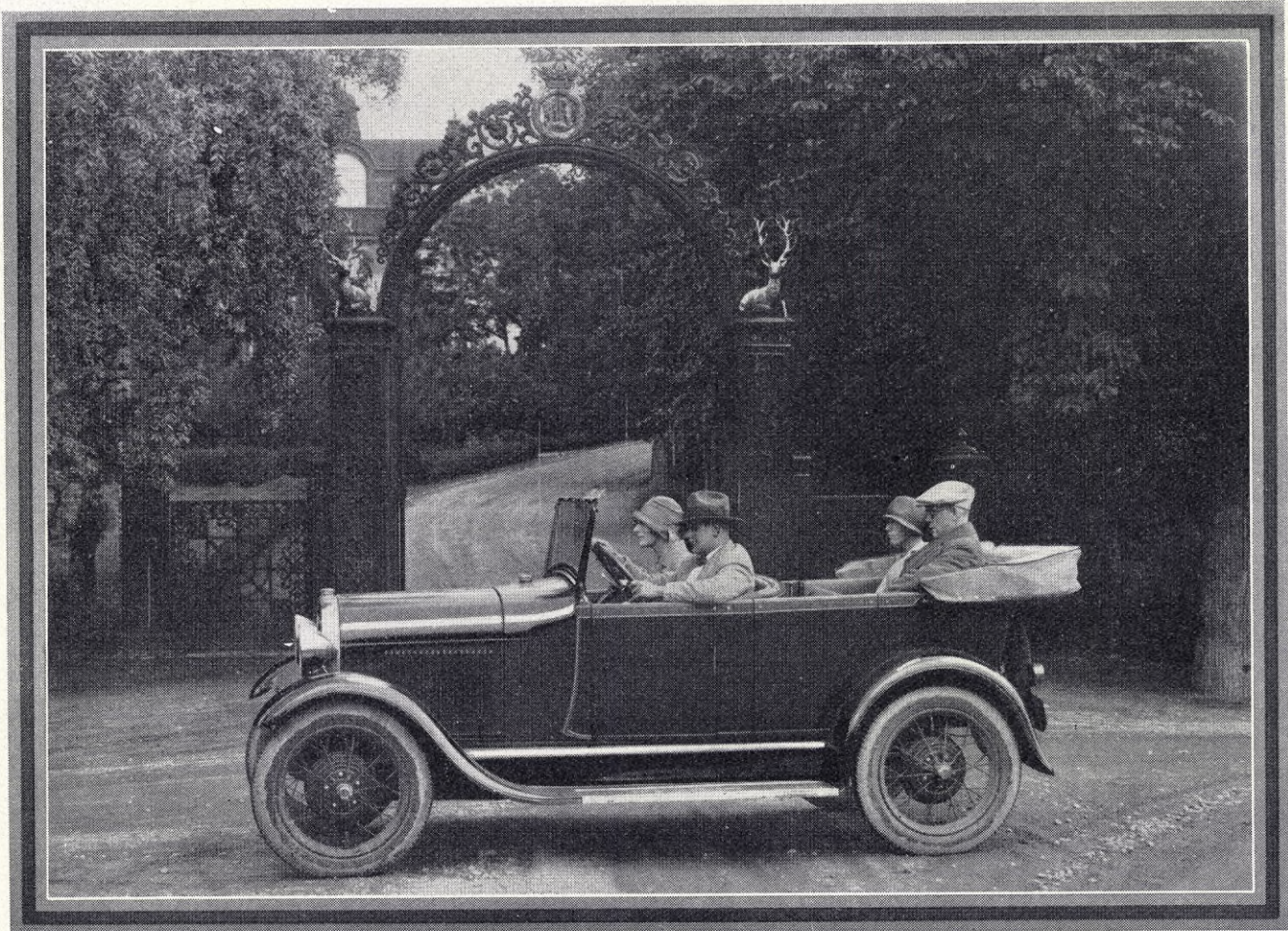
Vagabonde

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

Lär känna ditt land

Kan Ni tänka Eder ett angenämare sätt att lära känna de vackra trakter i vårt land, som Ni hört Edra vänner beskriva eller läst om i reseskildringar, än just en långfärd i automobil? Att själv kunna bestämma resroute och mål — vilken härlig känsla av frihet och oberoende.

I den rymliga och bekväma Ford Phæton njuter Ni odelat en långresas behag. Dess kraftiga, tystgående 40 hkr motor, som lekande lätt forcerar de svåraste backar och praktiskt taget gör växling onödig, då Ni väl har den fria landsvägen framför Eder, dess blixtnabba acceleration, då Ni vill köra förbi någon framförvarande, den bekväma körställningen och dess enastående lätta manövrering göra det till ett sant nöje att sitta vid ratten under en hel lång dagsfärd. Ni känner att Ni alltid har vagnen fullstän-

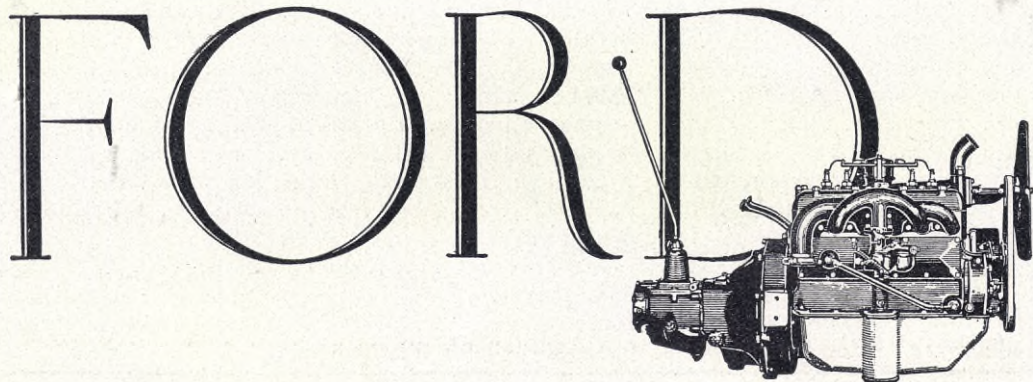

digt i Eder hand. Mjukt och elegant saktar den av och stannar, då Ni med en obetydlig tryckning på bromspedalen sätter de effektiva, kraftiga fyrhjulsbromsarna i funktion.

För de medresandes komfort och trevnad är sörjt i rikligt mått genom de bekväma, mjukt stoppade sätena och den underbara fjädringen. Den nya Fordvagnen ligger som "klistrad" vid vägen. Mjukt och behagligt glider den genom kurvorna utan krängning, och även på knagglig väg kan Ni hålla god fart, ty de *dubbelverkande* hydrauliska stötdämparna träda då i funktion och upptaga stötarna från vägbanans ojämnheter.

Kör själv den nya Fordvagnen. Det säger Eder mera än en lång beskrivning. Begär demonstration hos närmaste auktoriserade Ford-försäljare.

Pris: Tudor Sedan kr. 3.350:—, Fordor Sedan kr. 3.885:—, Roadster kr. 2.675:—, Kupé kr. 3.350:—, Sport Kupé kr. 3.575:—, Phæton kr. 2.725:—. Alla priser gälla f. o. b. Stockholm, Göteborg eller Malmö.

F O R D M O T O R C O M P A N Y A / B • S T O C K H O L M

AKTA ER FÖR "PULVERISMEN"!

PULVERÄTANDET SKADAR BÅDE KROPP OCH SJÄL

KÄNNER NI IGEN ER SJÄLV?

BLAND VÅR TIDS MÅNGA "ISMER" befinner sig också pulverismen. Det är utmärkande för vår tid att driva allting till ismer, det finnes ett drag av neurastenisk måttlöshet och bristande självbehärskning i tidsandan. Visserligen kanske framför allt just i det språkliga; vi tala gärna i superlativer, kunna ej finna ord och fraser nog målande och färgrika att uttrycka även synnerligen litet märkvärdiga saker.

Allt mänskligt sammanhänger. Det kan vara på en gång fascinerande och tröstlöst att följa orsakskedjorna i spåren; de vilja aldrig taga slut. Vad beträffar det myckna pulverätandet i våra dagar är jag övertygad om att det är ett uttryck för tidens allmänna karaktär, närmare bestämt för humaniteten, vilken ju gärna urartar till klemighet. Den s. k. civilisationen anses ju ha ett mycket högt etiskt värde, men säkert är detta i så fall en oavsedd biprodukt, ty dess verkliga drivfjäder och mening är uteslutande att ställa det så bra och bekvämt för oss som möjligt.

Livet är rikt på paradoxer. En lyder så här: kraften växer genom att tas i anspråk. Omvänt minskas motståndskraften genom att man ger efter för stundens krav. Hygien och etik ha ett mycket intimt samband.

Allt detta är ju banala och högst självklara saker. Jag nämner dem här endast för att ställa "pulverismen" i dess enligt min mening rätta sammanhang. Det lider nämligen knappast något tvivel, att den riktliga tillgången på lindrande och lugnande läkemedel gör mera skada än gagn. Vanan att "ta ett pulver" vid minsta smärta eller oro gör att man slutligen icke kan vara av med dem, det är som att vänja sig att gå på kryckor för att inte bli trött i fötterna. Pulverismens största skada är efter mitt förmenande just att den skadar vår moraliska motståndskraft. Ett exempel: det finns folk som ovillkorligen måste ha sin spritranon varje eftermiddag, för att inte den inre oron, ångesten och ledan skola bli outhärdliga. Men spriten som andra narkotiska medel har sina oangenäma efterverkningar; när spritverkan avklingar, efterföljes den av en tids ökad oro och nervositet. Särskilt de

Pulverismen är ett nytt ord, men ett icke alldeles nytt begrepp. Däremot är det en särdeles modern företeelse. Och farlig, säger med. d:r Nils Antoni, som i dagarna utgivit en populär bok om nervsjukdomar och här ger Iduns läsekrets ett roande och varnande memento.

nervösa skola akta sig för sprit. Visserligen är det just vissa sorters nervpatienter som allra bäst "behöva" alkoholens höjande verkan på stämning och kraftkänsla och det lugn den skänker, men det är också just dessa personer, som dyrast få erfara medaljens fransida i form av efterföljande ökad oro, ångest, ökad svårighet att vara stilla och koncentrera tankarna. Då får lilla brom'en eller lilla luminalet fram och göra tjänst. Spriten är vidare ett uselt sömnmedel, man somnar tungt och djupt men vaknar efter endast några timmars sömn orolig och nervös och kan ej somna om. Då tillgriper man lilla sömntabletten, som ligger till reds på nattduksbordet. Magen är troligtvis litet i olag, så att det dröjer en eller annan timme innan sömnmedlet verkar, men slutligen somnar man ehuru så sent att man ännu ej på långt när sovit av sig sitt pulver, innan man måste stiga upp och gå i sitt arbete. Man har svårt att vakna, går omkring tung och yr i huvudet och i ett tillstånd av explosiv nervositet. Nog har den något alkoholistiske neurastenikerns familj tillräckligt besvärligt av det dåliga ölsinne som förr eller senare brukar åtfölja denna olyckliga kombination, men det är en barnlek i jämförelse med luminal-ilskan följande dag.

Det är kanske alldeles särskilt i kombination med alkoholvanor som de nervlugnande medlen göra sin största skada. Hela regimen kan bli ett system av gifter och motgifter som slutligen lämnar nervsystemet som en tröttkörd och sönderpiskad åkarkamp. Sprit för att komma i stämning, brom för att komma till ro, veronal för att kunna sova, kaffe för att kunna vakna, tobak för att kunna arbeta; hurudant skall resultatet bli?

Men det behövs ingalunda kombination med alkohol för att pulverna skola verka skadligt,

direkt och materiellt skadligt på organismen. Magen far illa av salicylsyran, även i alla dess många förklädnader och kapprockar, acetyl, albyl och vad de nu heta. Andra temperaturnedsättande och smärtstillande medel, såsom antifebrin och antipyrin, verka vid långvarigt bruk upplösande på blodet samt störande och försvagande på hjärtat. Många av de mest använda smärtstillande, rogivande och sömngivande medlen giva också symptom från huden: adalinet ger ofta klåda, luminalet ej sällan utslag av olika utseende, vanligen småfläckigt, mässlingliknande. Brom är ju känt för att ge finnar; någon gång kunna t. o. m. tumörliknande knutor och knölar bildas i och under huden av så egenartat utseende att den oinvigde icke tänker på rätta orsaken. Dessutom ger brom vid längre användning ofta ett högst bedrövligt tillstånd av slöhet, minnessvaghet, t. o. m. vacklande gång som hos en rusig person; samtidigt härmed egendomligt nog ångest och sömnlöshet, d. v. s. just det som skulle motarbetas. Dylika fall kunna till och med ha dödlig utgång.

Nästan alla "nervstillande" medel åstadkomma ökad trötthet, ofta — hos känsliga personer redan vid helt måttliga doser — rent av däsighet; vad de nästan alltid göra är att de stoppa magen.

Allt detta är emellertid i stort sett bagateller, och ofta äro "biverkningarna" helt obetydliga eller inga. Sin största skada göra de smärt- och nervstillande medlen däri genom att de dels, som nämnt, nedsätta den moraliska motståndskraften mot smärtor och svårigheter av alla slag, dels ha de en fränsida gemensam med medikamenter över huvud taget, i det att alla för tillfället verkande, "lindrande" medel avvända uppmärksamheten från det som viktigare är, nämligen utrönandet av krämpans orsak och den på denna utredning grundade regimen, de nödiga förändringarna i fråga om arbetsförhållanden, kost, levnadssätt i övrigt, njutningsmedel, hygien, vanor, vistelseort etc., alltså ting, som ofta utgöra nyckeln till sjukdomens uppkomst och enda vägen till dess rationella bekämpande.

(Teckning av G. Chatham.)

Vid boken eller i vänners sällskap

är **CAP Turbanpraliner**
alltid en god tillgång

1 kg. 7:- 1/2 kg. 3:50 1/4 kg. 1:85 1/8 kg. 1:-

ETT DUBBELBRÖL- ÖDETS OCH DROTTNINGARS UNDERLIGA TILL ALFONS

Kristina, drottning och regentinna av Spanien.

”SOM EN UNDERPANT PÅ FREDEN förmäldes kungen av X. med prinsessan Y. sin forne fiendes dotter”, heter det många gånger i historien. Men emellanåt har fredskullan inte motsvarat förväntningarna, utan rent av haft inflytande i rakt motsatt riktning och kommit den bäst uttänkta plan att stranda.

Ett mycket karaktäristiskt exempel på, hur en intrig, baserad på något så oberäkneligt som en liten kvinns person, kan helt hållet misslyckas, är dubbelbröllopet i Madrid år 1846.

För att få en översikt över hur idén till detta bröllop rann upp samt vad den innebar, måste vi gå ännu några år tillbaka i tiden. Först och främst ha vi då att söka sätta oss in i den store konspiratören Ludvig Filip's präkara ställning och hans sega motstånd mot alla försök att lyfta undan honom och hans familj från den franska tronen.

Drottning Isabella av Spanien.

Ett av medlen, som de samtida regenterna i andra länder använde för att göra livet surt för inkräktaren var, att arrangera fullständig blockad mot denne illojale yrkeskamrat, något som i allra högsta grad sårade den franska egenkärleken och därmed också bidrog till att undergräva hans ställning.

Några kungar hade aldrig ärendet till Paris, och den sympatiske hertigen av Orléans, tronföljaren, fick resa Europa runt för att söka sig en brud och måste till sist hålla tillgodo med en protestantisk prinsessa. T. o. m. de gamla familjerna i Faubourg-Saint-Germain drogo sig undan, och den stackars drottning Marie Amelie måste, fastän född Bourbon och gift Bourbon, finna sig i att sitta ratad och ensam i Tuilerierna.

Men Borgarkungen hade knappast gjort sig förtjänt av sitt rykte som skicklig konspiratör, om han inte till slut kunnat finna väg ut ur denna inringning. Hans skarpblick upptäckte mycket riktigt just den svaga punkten, där han borde sätta in all sin energi för att bryta ner muren. Det inte betänksamma kejsare, grånade i livets skola, ville inlåta sig på, det lät den unga drottningen, Viktoria av England övertala sig till, och med hjälp av sin minister i London, Guizot, fick Ludvig Filip hennes löfte att komma, detta var 1843.

Denna händelse uppväckte en storm inom den europeiska diplomatin. Guizots väninna, furstinnan Lieven beskriver i sina memoarer ett mycket betecknande samtal hon av denna anledning haft med Österrikes sändebud i Paris, som sökte bagatellisera besöket och uteslutande ville betrakta det som en barnslig nyck av den unga Viktoria, samt var ivrig att framhålla, att en erfaren kung aldrig skulle följa exemplet. — Behövs inte håller — svarade då furstinnan, som ingenting hållre ville än gå i elden för sin älskade Guizot — när den mäktigaste kommit, äro de andra överflödiga.

Till själva Paris vågade man i alla fall av många anledningar inte inbjuda den engelska drottningen första gången, utan besöket ägde

En märklig historia om kungliga intrigers spel och de oberäknade följderna därav upprullas härnedan. Spansk och fransk kunglighet ha som bekant under århundraden varit förbundna med varandra både politiskt och genom giftermål. Men då en av de sista franska kungarna ville ingripa i Spaniens historia blev följden för honom själv minst sagt överraskande.

rum på slottet Eu i Normandie. Tack vare att det där var långt till närmaste telegraf, och att telefonen ännu inte var uppfunnen, har man hela denna för Europa sedermera så viktiga händelse noga beskriven och bevarad i Guizots och furstinnans korrespondens.

Allt på det gamla historiska slottet ordnades efter engelsk smak. Särskilt var man noga med rengöringen. Till sin förskräckelse upptäckte i alla fall Ludvig Filip, när han dagen före generalinspekterade, att dörrhandtagen inte blänkte tillräckligt, men detta hann man som väl var avhjälpa. Ett verkligt allvarligt bekymmer gick hertigen av Joinville, en av de yngre sönerna, och bar på, han skulle möta de höga gästerna i Cherbourg och sedan eskortera dem vidare, men nu var han inte säker på, att hans båt skulle skjuta lika god fart som den engelska, utan att han kanske skulle komma på efterkälken. Allt avlöpte i alla fall efter önskan. Folket gjorde sin plikt, jublade och ropade *Vive la reine!* Den lilla drottningen bugade tillbaka och såg förtjust ut, där hon satt i galavagnen klädd i lilafärgad sidenklädning, svart mantilj och halmhatt med gula band och lång plym. Den tunga karossen var förspänd med åtta rödbruna hästar. De gamla bourbonerna hade alltid vid liknande tillfällen mjölkvita dragare, Napoleon, som naturligtvis inte kunde ha samma sort, äkte efter ljusbruna och Ludvig Filip hade, som sagt, rödbruna. Det är ju tur för länder, som ofta byta om dynastier, att det finns hästfärger att välja på.

Vid detta första sammanträffande var det överenskommet, att det inte fick talas politik, men spelöppningen hade varit god och nu var det bara att plocka hem frukterna och nästa gång de såta vännerna träffades, det var 1845, var redan intrigspelet i full gång.

I synnerhet var det en sak, som låg Ludvig Filip varmt om hjärtat, nämligen att i görligaste mån förverkliga Ludvig XIV:s gamla älsklingstanke — inga Pyrenéer mera. Lycades han, att under en gemensam spira (sin

Ludvig Filip's gemäl Marie Amelie.

JOFUROL
TEKNISKA FABRIKEN JOFUUR, STOCKHOLM.

Slut med bladlössens regemente,
om Jofurol-Bad sprutas över växterna.
Finnes i flaskor från kr. 0:75 i alla
frö-, färg- och kemikalieaffärer.

LOP I MADRID

LEK MED EN KUNGLIG INTRIGÖR

XIII:s FÖRHISTORIA

egen naturligtvis) förena de båda romerska länderna Spanien och Frankrike skulle, det var han övertygad om, opinionen vända sig till hans förmån och därmed han och hans ätt sitta säkert.

Men varnad av de ödesdigra följder krigiska anfall på halvön i regel fört med sig, hade han gjort upp för sig en egen fälttågsplan, som tycktes i alldeles särskild grad gynnad av ödet. Han hade flera, de mest väluppfostrade och älskvärda söner, och i Spanien fanns just då två små prinsessor, av vilka den ena, den femtonåriga Isabella, till på köpet var regerande drottning, en omständighet, som den unga damen uteslutande hade sin mor, drottning Maria Kristina, att tacka för, vilket klart och tydligt framgår av händelseförloppet, som i korthet var följande.

Tronföljden i Spanien hade dittills endast övergått till de manliga medlemmarna av kungafamiljen och skulle alltså, eftersom Maria Kristina blott hade två flickor, när den gamle, skröplige Ferdinand VII lade sina trötta ögon tillsammans, ärvas av dennes bror Don Carlos. Detta var dock på intet vis överensstämmande med den ömma moderns planer, hon passade därför på att sticka till den döende gemålen ett papper för underskrift, där det stod, att han, Ferdinand, som sin sista vilja förordnade dottern Isabella till drottning, med modern som förmyndare.

Premierministern var närvarande vid detta tillfälle och sökte, sin plikt likmätigt, hindra henne, men fick för sitt besvär en örfil av

den resoluta damen, så att han dånade av, och när han kvicknat till igen, var papperet redan underskrivet. Som galant hovman gjorde han inga invändningar utan fann sig i det skedda, citerande ett gammalt spanskt ordstäv, som säger, att en skön hand inte kan göra något orätt.

Fullt lika artig var inte svågern, Don Carlos, han ställde till med uppror och det blev inbördes krig, som rasade i flera år med växlande lycka. Slutet blev dock, att Isabella fick behålla sin värdighet, men Maria Kristina förstördigades att lämna landet.

Hon hade regerat allt för despotiskt och haft för många kärleksäventyr för att längre kunna tolereras. Paris blev sedan hennes vistelseort, och där gifte hon sig på gamla dagar med sin livgardist.

Hälst hade nu förstas Ludvig Filip sett, att en av hans söner blivit gift med Isabella själv, men detta tillät på inga villkor de avundsjuka

stormakterna, inte ens England. På ett andra möte mellan Borgarkungen och drottning Viktoria, som ägde rum år 1845, kom man i alla fall så långt i samförstånd, att den franske prinsen, hertigen av Montpensier, skulle få gifta sig med den yngre system, Louise-Fernanda, dock under det förbehållet att Isabella, som på Ludvig Filips föranstaltande förlovats med sin kusin, hertigen av Cadiz, först skulle ha fått en tronarvinge. Guizot, den mäktige ministern, var inte riktigt nöjd med detta, han tyckte inte att Frankrikes intressen voro tillvaratagna, men Ludvig Filip lugnade honom med, att det fanns anledning förmoda, att hertigen av Cadiz inte skulle kunna få några barn och därför med tiden allt nog komme att ordnas till Frankrikes förmån.

Emellertid tog man sig till att spanna bå-

gen för högt. Alla de inblandade personerna, men isynnerhet de båda drottningmammorna, Maria Kristina och Marie Amelie, voro angelägna att få hela affären upplärd på en gång. Det högtidliga fördraget med England bröts, och så ställdes det till ett ståtligt dubbelbröllop i Madrid 1846.

Mera uppmärksamhet än både brudar och drottningar tillsammans väckte vid denna fäst en strålande skön spanjorska, Eugenie de Montijo, hon, som senare blev fransmännens kejsarinna. Att hennes blivande gemål Napoleon III lyckades svinga sig upp på den franska tronen, berodde till stor del på detta bröllop, ty engelska regeringen fann sig inte i Ludvig Filips sätt att ordna den spanska frågan, och undandrog honom sitt stöd. Utan hjälp från det mäktiga Albion var han prisgiven och blev snart offer för partistriderna.

Vad tronföljden beträffar, ordnade Isabella upp den på sitt eget vis, hon skaffade till världen inte mindre än fem barn, fyra flickor och en gosse, vilken senare under namn av Alfons XII blev kung av Spanien och han i sin tur var far till Alfons XIII.

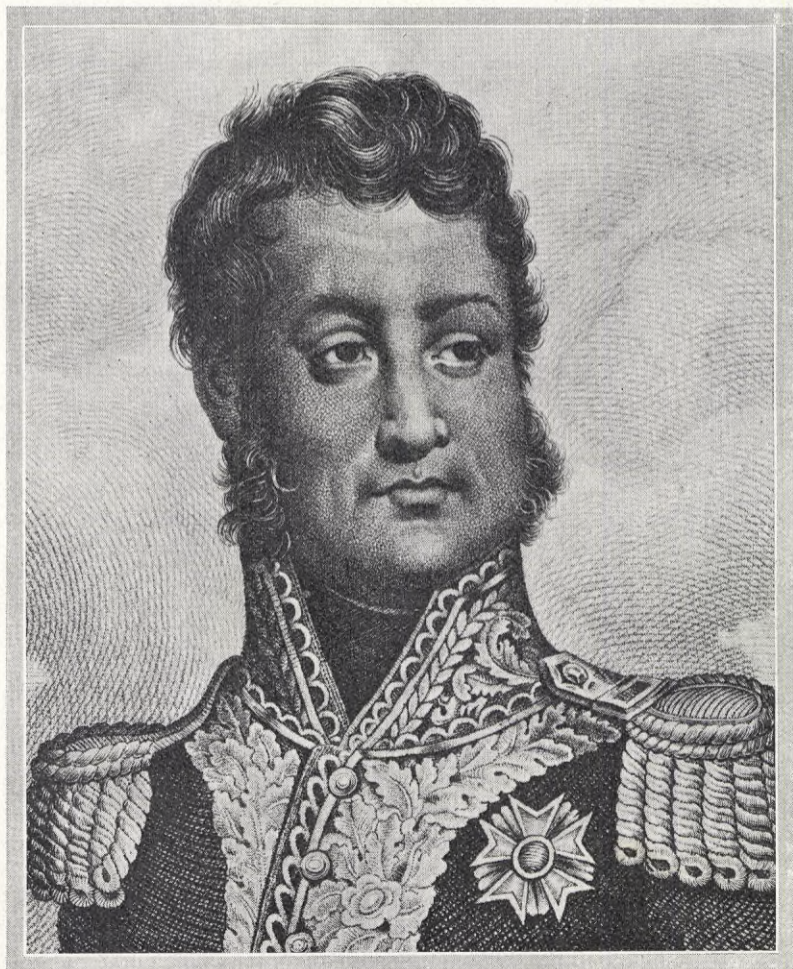
Ludvig Filip, som trots sin försiktiga politik och sitt beräknande förutseende, lyckats reta det franska folket, fick som bekant inte sitta kvar på Frankrikes trön, som han så länge fått vänta på. 1848 är ett märkligt år och på många håll ett sorgear för europeisk kunglighet. Två år efter det praktfulla dubbelbröllopet i Madrid, som "fransmännens konung" räknade som sin stora trumf, det första steget till Pyrenéernas avskaffande, var han själv på väg till England som flykting och revolutionen, som förberedde det andra kejsardömet, svepte över Frankrike.

Ludvig Filip var hemmastadd i England, han hade bott där förr tidvis under den 21-åriga landsflykt, som föregick hans kungavärdighet. Efter sin avsättning levde han endast två år.

EBBA SALWÉN.

Drottning Viktoria av England.

Ludvig Filip, fransmännens konung.

Ekströms **Fästmjöl**
Örebro Kem. Tekn. Fabrik

KOMMER TURNYREN IGEN?

UPPTÄCKTER I HÖSTENS SKÖRD FRÅN PARIS.

En pompös stilkklädnings i lindblomsfärgad taft med skärf av strass på svart botten. Den djupa uringningen och den stora rosetten ge en ny rygglinje. Modell från Lanvin. N. K.

Vintermodet presenterar sig nu varje dag i huvudstaden på mannekänguppvisningar. Och man upptäcker snart att åtminstone aftonelegansen bjuder på sensationer.

Och alltså förminskad och utsuddad så, att blott ett intryck av något lustigt, fantasifullt, dekorativt och ganska vackert kvarstår. Fantasifullt — kanske det är fröet till popularitetens stora träd, ty möjligheten att pressa in något av fantasi i en rak och slät och kort klädning är absolut begränsad. Att turnyren för inte länge sedan var den hiskligaste idé som fått form under solen, att det var utesägligt fult med denna svansbetoning, att det var ohygieniskt med sådana tygmassor, som gingo i arv intill tredje och fjärde led, att det var orättfärdigt att förskjuta en vacker kvinnokroppens proportioner, att det var fjolligt att ha saker och ting på sig som man inte tordes sitta i, att det var löjligt att inte förstå att det var löjligt — förvisso är glömskan en god gåva.

Alltså skall det vara turnyr. Och inte bara på den absoluta galan, utan på relativt besked-

"Bel oiseau" heter denna stilkklädnings av tjockt mormorsidan med ett välarbetat strassborderi. Kjolen är kort i ena sidan och når golvet i den andra. Modell från Lanvin. N. K.

Louiseboulanger har diktat denna turnyrfantasi i blomlig taft, som nästan kunde vara klippt ur en Strindbergsnovell. N. K.

"Jo, fröken, jag vill se på en trevlig, ja, inte precis galatolett, men något ditåt — en tarm med litet pärlor på."

Så susade det genom luften i varuhusens provrum förra året. Kort och rakt och djupt uringat och tätt åtsittande hela vägen och pärlor på det lilla tyg som blev kvar — sådan stod Hennes Lilla Majestät i miljoner exemplar förbryllande på blank parkett under glittrande kristall. Hur skall hon stå där i år? Börjoms i begynnelsen: vad susar genom luften?

"Äntligen något nytt!", susar det. Lättat och nyfiket och en aning ängsligt. Det är dock en sanningssusning med modifikation — det nya är hundra år gammalt. Men för kvinnan av tjugonde seklets modell är ju ett hundraårigt tygarrangemang nytt.

Det mod, som såg dagen när mormor var ung, dog och nu föds på nytt, är turnyren. Turnyren! Det låter låter fantastiskt — om man skulle samla ihop allt det, som av sekelskiftets S-formade kvinna och den moderna neutrumkvinnan sagts och stönats om turnyren så bleve det ganska mycket och ganska fult. Men ett vidsträckt perspektiv lär förminska och suddas ut konturerna på föremålet längst bort — just nu är turnyren längst bort.

liga aftontoaletter. Men även om klänningen i sig själv, materialet och utsmyckningen, inte är så pretentiös, så susar alltid en obestämd, lätt påstridig här-kommer-jag-fläkt omkring en liten kvinna i en stor vid böljande frasande stilkjol. Därför kanske inte alla klotets små Evor bli så glada åt årets modehärolds trumpetstöt: stilkklädnings med turnyr. För det första skall man vara skapad så det syns att försynen räknade med stilkklädningsmodet, och för det andra fordrar det pretention i annat, frisyr, skor, smycken, hållning, gång, dans och humör. Men tilltror man sig detta kan man lugnt gå sitt öde till mötes, antingen det blir en slät klänning med hela tygets tyngd samlad i en stor turnyrrosett bak som avslutning på en djup uringning, eller en stilkklädnings med stramt liv och kjolen i tydlig turnyrbetoning bakåt eller överhuvudtaget en klänning med tunga fallande tygmassor och dekorationsmoment och det nya lustiga i linjer placerat bak.

Si, årets gud vill se kvinnliga mjuka böljande linjer för att dymedels proklamera sin höga uppfattning att en kvinna är en liten mjuk vek skör tingest, inte en dålig mansimitation. Det är slut med la garconne — åtminstone på kvällarna!

BANG.

En verklig njutningsdryck får Ni av

Kobbs Zaryana Thé

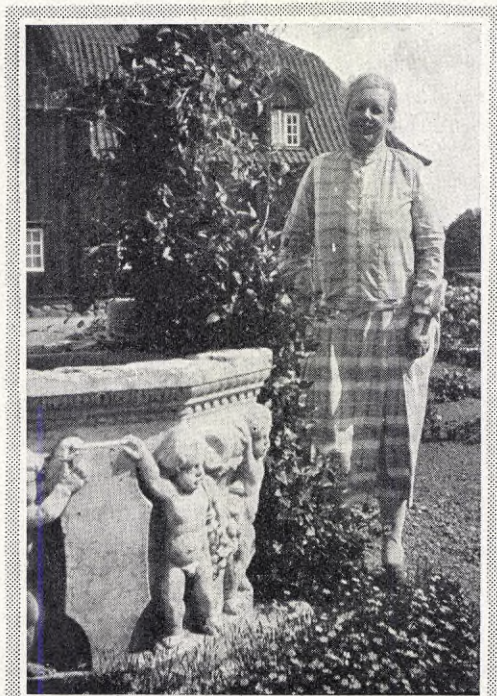
Erhålles överallt i originalförpackningar à 75 öre, Kr. 1.25, 1.75, 3.50, 6.75 o. s. v.

BRYGGHUSET SOM BLEV HERRGÅRD

AXEL OXENSTIERNAS ÅTERUPPSTÅDNA RESIDENS.

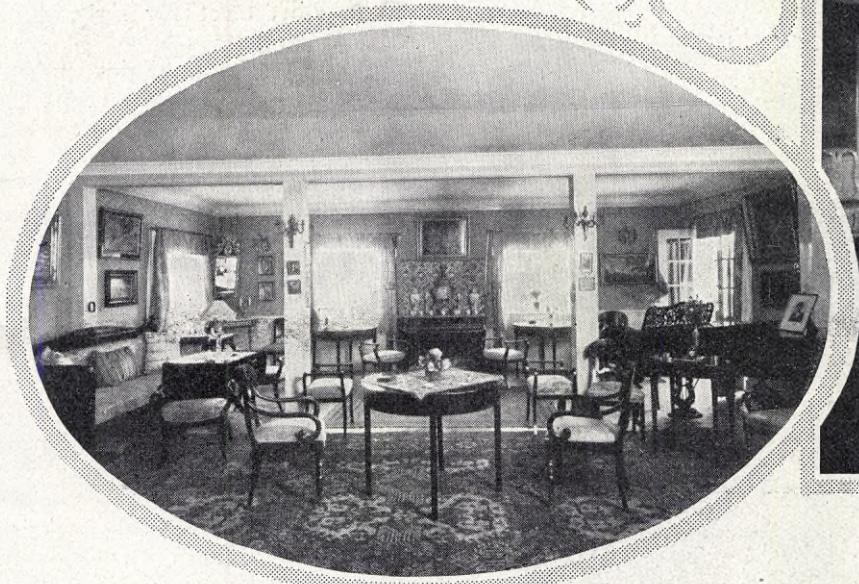
Majorskan Elisabeth Mannerskantz är en bekant smålandsdam — bl. a. uppsatt på årets lista av riksdagsmannakandidater — och hennes vackra hem är en sevärhet för den hemkulturellt intresserade.

Majorskan Elisabeth Mannerskantz vid italienska brunnen.

Näset.

Salongen som varit slaktarbod och bryggghus.

PÅ DEN STEN, SOM RESTS PÅ EN liten ö i Brömseback, just på gränsen mellan Blekinge och Småland till minne av freden, som där slöts 1645, är ett av de inristade namnen Axel Oxenstierna. Strax efter fredsslutet blev den store rikskanslern utnämnd till greve av Södra Möre, och till sitt residens här nere inköpte han den gamla gården Värnanäs, som då ägts av trenne av Vasaättens konungar. Den byggnad, som Gustaf I uppfört åt sig, hade danskarna bränt, och även under Kalmarkriget, hade gården skövlats. Därför lät Axel Oxenstierna åt sig uppföra en stor träbyggnad längst nere vid Kalmar sund, där leende holmar och grönskande stränder bildade den grannaste ram till det blåa vatten, som längst ut begränsas av

Ölands höga västkust. Och där ligger den än i dag, den gamla, varmt röda byggnaden med sina mjuk svängda taklinjer och smärutadefönster.

Länge har dess dekadensperiod varat. Magasin, slaktbod och bryggghus ha rymts inom dess snart 300-åriga väggar. Och potatis och åter potatis ha brett sina fält runt omkring.

Men nu har "Näset", som den vackra gamla byggnaden därnere kallas, återuppstått i skönhet och glans att tjäna modern tids syften, estetiska och praktiska.

Det är fru Elisabeth Mannerskantz, som, sedan hon 1920 blivit änka efter majoren Fr. Mannerskantz och överlätit Värnanäs egendom och huvudbyggnad åt sin son, gjort Axel Oxenstiernas gamla hus till sitt änkesäte, ett fullständigt idealiskt "undantag" för en kvinna med hennes smak, och hennes rikedom på idéer och initiativ. Och sedan hon

fått det i ordning, har hon med storartad framgång lagt ner tid och krafter på den yttre ramen, som nu synes närma sig sin fulländning.

Man blir faktiskt överväldigad, då man kommit inom Näsets grindar och genom ett hav av rosor vandrar fram över denna historiska mark. "Ja, jag satte tre tusen rosenbuskar samtidigt", säger majorskan. Och det står en doft och en färg kring hennes och den gamle rikskanslerns bourgogneröda hus, som rent av berusar. Majorskan Mannerskantz har varit sin egen trädgårdsarkitekt. Sitt intresse för dessa ting har hon ärvt av sin far, gamle landshövding Edelstam i Kalmar, som själv gick och plockade med sina blomster på slottsvallarna, som omgav hans residens. Och så har hon varit mycket ute i världen och särskilt från Italien hemfört en hel del saker, som hon komponerat in i sina

(Forts. sid. 939.)

Matsalen med väggmålningar av Ragnar Swahn.

Fönster putsas bäst med HÄXAN

SKOLAN BEHÖVER KRISTENDOMEN

KRISTENDOMEN GER BARNEN RELIGION OCH BILDNING ATT BYGGA PÅ.

MAN HAR TILLSPORT MIG OM MIN åsikt beträffande kristendomsundervisningen i skolan. Frågan är svårlöst och mera omfattande än den att börja med förefaller, ty stora tidsproblem ingå i den. Det gäller mer än annorstädes att ge kejsaren vad kejsaren tillhör och Gud vad Gud tillhör; med andra ord att verkställa en boskillnad, "eine reinliche Scheidung" mellan tro och vetande. Det tjänar till ingenting att, som övergångsperioden försökt, rättfärdiga den ena inför den andra och den andra inför den ena; det kommer aldrig att lyckas. Deras metoder, deras syften, deras kunskapskällor äro artåtskilda. Och dock kan man icke för det enkla barnsinnet göra, som medeltidens averroister gjorde med mera fog än de själva visste, en åtskillnad mellan sanningen enligt förnuftet och sanningen enligt tron.

På frågan om kristendomsundervisning bör givas i skolan, kan jag emellertid svara ett bestämt ja. För det första av ett rent yttre skäl.

Jag är latinvän och håller avgjort på latinet som bildningselement; ja, jag anser högre bildning för en västerlänning omöjlig utan åtminstone en viss latinkunskap. Detta emedan hela vår kultur vilar på latinsk grund och ej kan intimt förstås utan någon kännedom om detta språk och dess litteratur. Samma roll bör grekiskan spela för den forna bysantiska världen, arabiskan för islam, sanskrit för hinduismen o. s. v. Den västerländska kulturen vilar emellertid även på kristlig grund och kan lika litet förstås utan kristendoms-kunskap.

Den gamla latinpräglade skolan hade utan tvivel sina ensidigheter. En sådan var den att kräva av de unga en exakt kännedom om Roms statsförfattning, härordning o. s. v. och lämna dem i komplett okunnighet om deras eget lands. En ensidighet av alldeles samma art begå emellertid de som vilja borttaga kristendomsundervisningen. Liksom en blivande medborgare bör känna först och främst sitt eget lands författning och därefter andra, döda eller levande stater, så bör han först och främst känna sitt eget lands religion, och därefter andra religioner. Om detta mera nedan.

Det andra skälet är det inre och viktigaste, och det är helt enkelt: en människas behöver religion. Detta som allmän regel. Jag skulle kunna komplettera den sålunda: en människa behöver antingen religion eller filosofi. De, vilkas andliga behov snarare tillfredsställas av den senare än av den förra, äro emellertid för få att räkna med: till deras tal höra långt ifrån alla som genomgått en filosofisk universitetskurs, utan blott de vilka trivas, och trivas bäst i abstraktionernas tunna högfjällsluft. Med ett ord, människan behöver ett svar på tillvarons frågor, en inre motvikt mot yttervärldens meningslösa föränderlighet. För flertalet är det religionen, vilken förmår giva denna motvikt, och den religion som lämpar sig bäst därtill är — återigen som allmän regel — deras fäders, under vars inflytande hela deras ärvda föreställningsvärld direkt eller indirekt formats och

Kristendomsundervisningen i skolan — den är ett brännande ämne för de svenska hemmen i dessa dagar, då så många nya förslag för dess reform hänga i luften. Friherrinnan Annie Åkerhielm ger i sitt klargörande och vidsynta inlägg i frågan en tankeställare, som inte minst varje mor torde ha gott av att begrundas. Diskussionen är öppen i våra spalter.

vid vilken helgdöds känslan sedan deras barndom är fästad.

Att giva genomsnittsmänniskan tillgång till denna livsmakt bör väl vara syftet med skolans kristendomsundervisning. De religiösa sårbehoven, där de finnas, får det vara hemmets sak att tillfredsställa. Finnas de icke, eller sviker hemmet sin uppgift, så har skolan alltid gett något att bygga på. De barn, särskilt i folkskolan, som komma från ateistiska hem och därför vägra att anamma den religionsundervisning skolan bjuder, må stå sitt kast och själva se till huru de komma i jämvikt med tillvaron. Känna sitt lands och sitt folks religion bära de i alla händelser, redan ur bildningssynpunkt.

Det synes mig som om skolan i vår tid, då

Elin Wägner

bidrager med en novell "Lohengrin och taggtråden" i nästa veckas nummer, Iduns höstnummer som utkommer betydligt utvidgat och med färgomslag.

Anna Branting

skriver ett kåseri och f. ö. bjuder numret ännu många värdefulla och roande bidrag, som Ni inte bör försumma. Priset det vanliga 35 öre.

Friherrinnan Beth De Geer, född Tersmeden, maka till förste legationssekreteraren i utrikesdepartementet frih. Louis De Geer.

alla dogmer nu en gång äro satta under debatt, gjorde klokt i att så mycket som möjligt betona religionens praktiska sida. Därmed menar jag icke etiken, ty denna är icke religion och kan icke ersätta sådan. En isolerad etikundervisning kan väl vara av gagn till utredande av själva rättsbegreppen, som hos många äro dimmiga nog, men den kommer icke att göra människorna mera etiska. Därtill behöves uppluckring av djupare lager i själen än dem dit de etiska maximerna nå. Utan jag menar just religionens praxis; böns betydelse, ej som en till himlen avskickad rekvisitionsblankett utan som andligt hälso-medel, tacksägelsens betydelse och betydelsen av att leva i kontakt med hinsidesmakter, en kontakt som ger människorna möjlighet att simma genom livsvirveln med huvudet över vattnet. Med andra ord, förnimmelsen att religionen är en realitet som ligger till grund för dogmerna, ej en produkt av dogmerna.

En annan intressant fråga, som här blott skall påpekas, är den huruvida ej tiden nu vore inne för kyrkan och därmed även skolan att göra sin ställning till vetenskapen klar och avskilja från sin lärobyggnad åtskilliga oväsentligheter, såsom den bibliska naturkunskapen, vilka i våra dagar blott äro kyrkan en black om foten — avskilja dem, ej stillastående utan med klara och omisskännliga ord. Att hålla frågor svävande blir i längden alltid dålig politik, och för att väcka andras tro måste man ha gjort klart för sig vad man själv tror.

Så är det den allmänna religionsundervisningen. Den hör väsentligen hemma på gymnasium. Det är ju meningen att de ynglingar som gå fram till studentexamen skola bli bildade män, och det är som sig bör att dessa beredas tillfälle att se på företeelserna med friare och mer objektiva blickar än förut. Det är i sin ordning att de få lära känna världens skilda religioner och deras utvecklingsgång, att vardera framställas i sin egenart och utan värdesättning i förhållande till de andra, lika litet som man värdesätter ett lejon i förhållande till en tall. Men därvid bör även kristendomen vara med, ja, intaga främsta platsen, eftersom eleverna, vare sig de äro personligen kristna eller ej, dock tillhöra kristen kultur; den bör då betraktas ur dogmhistorisk och religionshistorisk synpunkt. Bildning och historisk bildning äro egentligen synonymter; det existerar helt enkelt ingen bildning utan historisk överblick.

På det tidigare stadiet, där det gäller att direkt meddela barnen kristen religion, där har också det nu så utdömda "katekespluggen" sitt berättigande. Den förmåga det utantill lärda har, även det i inlärandets ögonblick oförstådda, att associationsvis dyka upp i skiftande livslägen och ingripa hjälpsamt och reglerande, den skulle många generationer kunna vitsorda och den kan också knappast överskattas.

Härmed tror jag mig ha sagt ungefär allt vad jag för stunden har att säga i denna sak.

ANNIE ÅKERHIELM.

Liptons Té är och förblir
det bästa.
LIPTON är världens största och
förmåsta Téfirma.

5:—

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

GREKISK PRINSESSA PÅ SVERIGEBESÖK

PRINSESSAN ALICE, VÅR KRONPRINSESSAS SYSTER, HAR AFFÄR I PARIS FÖR GREKISKA FLYKTINGAR.

DET ÄR INTE BARA SPANSKE KUNGEN, som gästar vårt land just nu. Kronprinsessan har glädjen att se sin syster, prinsessan Alice av Grekland hos sig på Ulriksdal. Det är nu mycket länge sedan prinsessan Alice besökte Sverige, men hennes båda äldsta döttrar, de unga söta prinsessorna Margaretha och Theodora äro ganska hemmastadda hos oss.

Prinsessan Alice är gemål till prins Andreas av Grekland, den näst yngste sonen till kung Georg, vilken i sin tur var son till gamle kung Kristian IX av Danmark. Grekiska kungafamiljens öden ha som bekant efter världskriget varit växlande. Såsom många andra furstliga personer ha dess medlemmar fått erfara osäkerheten i all världslig storhet. Men prinsessan Alice's öden ha dock icke varit så vidriga som många andra av hennes gelikars. Prinsessan är numera bosatt i Paris och där har hon funnit en intressant verksamhetskrets, som binder henne samman med hennes forna hemland.

Dessutom har hon sin mor, sin bror och svägerska — den vackra lady Louis Mountbatten — i England, som hon under långa perioder gästar och där hon känner sig minst lika hemma som i Paris — ja, kanske mer, ty hennes uppväxttid tillhör ju England.

Paris är numera bland så mycket annat också en flyktingarnas hemvist. De över hundratusen ryssarna, som där funnit en fristad, hör man mest talas om, men där finnas också grekiska flyktingar, som måst lämna sitt land efter den senaste statsvälvningen. Även flyktingar i Grekland, d. v. s. sådana som måst lämna sitt hem och sin verksamhet under kriget och som hamnat i Aten har prinsessan genom sin verksamhet kommit i kontakt med. Det är deras arbeten i konsthantverk och hemslöjd, som prinsessan Alice salubjuder åt parisarna i den grekiska affären Hellas vid rue Saint-Honoré i Paris. Affä-

ren är en av dessa utsökta små specialbodas, som det finns så många av i Paris. Det är dock kanske inte så många, som kunna glädja sig åt furstligt beskydd för sin verksamhet. Många kunna ståta med furstliga namn, i synnerhet ryska, såsom Jussupoff, men i så fall är det rena affärsföretag.

En korrespondent till Idun gjorde för någon tid sedan ett besök i prinsessan Alice's butik och kunde där beundra de förtjusande och frestande artiklar, som salubjodos.

Där fanns bl. a. en samling utsökta underkläder, spetsprydda och handbroderade. Prinsessan har öppnat en egen skola för konstslöjd Proodos i Aten, där man särskilt lägger an på broderier och vävnader efter gamla grekiska mönster. I Grekland finnas även på andra orter s. k. flyktingskolor, som blomstrat upp efter kriget. Spetstillverkningen står sedan gammalt mycket högt och kung Georg, prinsessan Alice's svärfar grundade i Aten en spetskola, som numera bär namnet Nationalskolan för spetstillverkning.

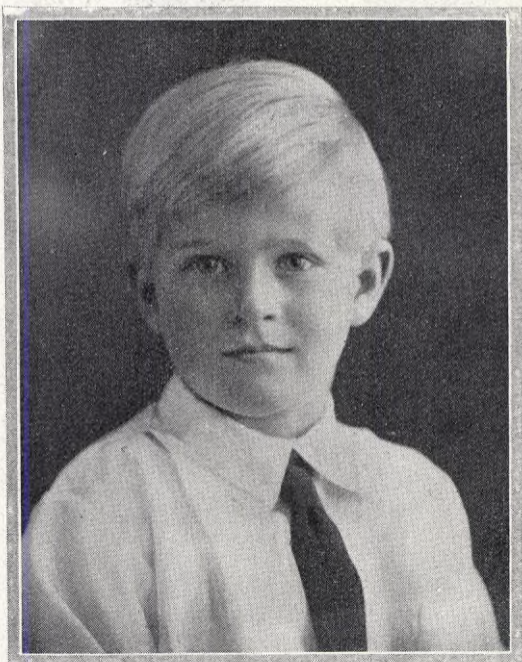

Prinsessan Alice med sina döttrar Margaretha och Theodora utanför den grekiska affären "Hellas" i Paris.

Prinsessan Theodora som försäljerska i "Hellas".

Förutom spetsar kan man i "Hellas" få köpa grekiska fajanser, mattor, silver. Det senare förskriver sig från Delfi, där oraklet en gång höll till och siade om framtiden. A propos sagda orakel, så skulle hon, om hon ännu sutte på sin trefot, omvärd av rökelse, på frågan om det öde, som väntade affären Hellas, säkert svarat: — Lyckligt, så länge de kungliga taga aktiv del i densamma! säger vår korrespondent.

Prins Philippe, prinsessan Alices ende son.

Efter att ha gjort rondan i affären under ledning av fröken Simonpoulos, prinsessan Alice's uppvaktande dam, blev vår landsmaninna föreställd för prinsessan, som berättade, hur mycket hennes sociala arbete i Grekland intresserade henne. Och det är från grekiskt håll prinsessan blivit uppmanad att ställa sig i spetsen för Hellas, detta företag, som blivit en avsättningsplats för grekisk textil och konsthantverk.

Mer prinsessan är en mångintresserad dam och intar besökaren såväl genom sin höga bildning som sin förnäma apparition. Hon har väl reda på sig och hennes sociala intressen äro inte förlagda endast till Grekland och de grekiska flyktingarna i Paris. Hon för också talet in på socialt arbete i England och Sverige, som hon just uttryckte sin glädje över att få besöka och närmare studera. Under de spanska dagarna i Stockholm var prinsessan Alices strålande apparition och ståtliga uppenbarelse föremål för mycken beundran särskilt vid galaföreställningen på Operan, då den kungliga logen kunde uppvisa en provkarta på kvinnlig fägring. Prinsessan Alice var då helt klädd i vitt med ett praktfullt diadem och mycket vackra pärlor. På Barnensdagsfesten i Stadion sågs hon i en mörk kappa och en liten filthatt av det moderna, lätt åtsittande slaget.

KUNGL. HÖVLEVERANTÖR.

Carl Peter PÄHLSSON

Ingalill Carl Peter PÄHLSSON MED MANDEL DESSERT-CHOKLAD.

25 öre

K U N G L I G T O C H

NÄR SPANIENS KONUNG BE

Stockholm har haft festliga dagar med spanska kungabesöket och Barnens Dag i förening. Sol över staden, som pryddes av blågula flaggor med exotiskt inslag av det varma röda och gula — Spaniens färger. Stockholm i festhumör.

1. Prinsessorna Ingeborg och Märtha, då de foro till prins Eugens lunch för kung Alfonso.
2. Ståten vid Logårdsstrappan, då kungen av Spanien anlände.
3. De låda kungarna fara upp till slottet i galavagn.
4. Prinsessan Alice av Grekland, kung Gustaf, kung Alfonso och kronprinsessan Louise på Stadion.

ESTLIGT I S T A ' N

ÖKTE SVERIGES HUVUDSTAD.

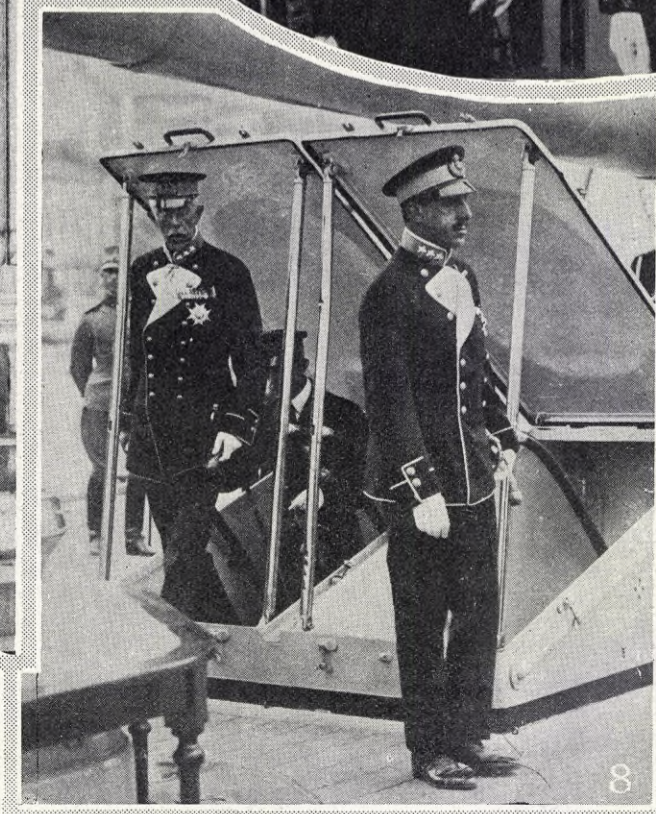
5

7

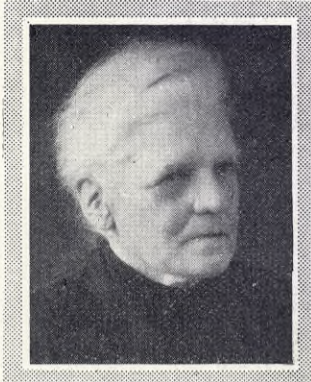
6

8

- 5. Den kungliga familjen på Operans galaföreställning. Vid kung Gustafs sida prinsessan Alice.
- 6. En leende monark och en till på Nationalmuseum.
- 7. Kung Alfonso och amiral Riben under infarten till Stockholm.
- 8. Suveränt besök på pansarbåten Sverige.

IDUNNS PORTRÄTTGALLERI

GERTRUD ÖSTBERG.
F. Stolpe, Borgvattnet. Änka
efter jägmästaren A. Fredrik
Östberg, Mörsil.
75 år den 19 september.

ELIN ANDÉN.
F. Forssman, Uppsala. Änka
efter direktören F. H. An-
dén, Uppsala.
75 år den 22 september.

SELMA ROBERG.
F. Cavalli, Norrtälje. Änka
efter handlanden Gustaf Wal-
frid Roberg.
75 år den 26 september.

IDA HELLSTRÖM.
F. Rietz, Stockholm. Änka
efter grosshandlaren Victor
Hellström.
70 år den 23 september.

ANNA REUTERSWÄRD.
F. Dahlgren, Kärrarp, Jön-
köping. Änka efter godsäga-
ren Carl Reuterswärd.
70 år den 23 september.

ANNA WINGE.
F. Lindhé, Stockholm. Maka
till f. d. kamreraren i Allmän-
na Livförsäkringsbolaget C.
G. Winge.
70 år den 25 september.

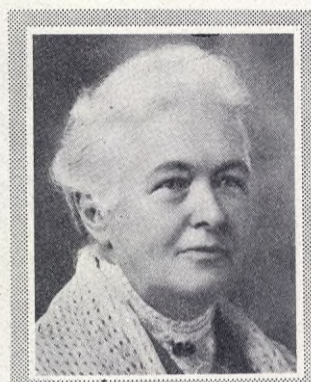
LOTTEN FRIMAN.
F. Andersson, Karlskrona.
Maka till f. d. sparbankskam-
reraren Håkan Friman.
70 år den 27 september.

VIVECA von PLATEN.
Fröken, Hälsingborg. Dotter
till stallmästaren Otto von
Platen och hans maka, född
frih. Gyllenstierna.
65 år den 24 september.

HERMINE WAHLSTRÖM.
F. Lennartson, Uppsala. Maka
till bankrevisorn Lennart
Wahlström, Uppsala.
65 år den 25 september.

MARIA KJELLMARK.
Fröken, Örebro. Förestånda-
rinna för Örebro Fröbelse-
minarium. Dotter till prosten
fil. dr B. A. Kjellmark.
65 år den 26 september.

ANNA GÖRANSON.
Fröken, Ämål. Telegrafkom-
missarie i Ämål sedan 1915.
60 år den 19 september.

ZELMA OTTOSON.
F. Andersson, Svedala. Kö-
pingsfullm. Ord. i Röda Kor-
sets lokalavd. Maka till prov-
läkaren A. Ottoson.
60 år den 23 september.

GULLA DYBERG.
F. Åberg, Stockholm. Maka
till justitierådet Vilhelm Dy-
berg.
60 år den 25 september.

EMILIE BLOMSTEDT.
F. frih. Adelswärd, Stock-
holm. Maka till generalmajo-
ren Magnus Blomstedt.
60 år den 27 september.

MARIA ARFVIDSSON.
F. Crona, Vederlöf. Maka
till t. f. kyrkoherden, f. d. lek-
torn fil. dr H. D. Arfvidsson.
55 år den 19 september.

ELSA FUNKQUIST.
F. von Zweigbergk, Tomta,
Ransta. Maka till direktören
för Tomta lanbruksskola Karl
Funkquist.
55 år den 19 september.

GERDA MALMSTRÖM.
Fröken, Norrköping. Före-
ståndarinna för Norrköpings
Östra Läroverk för flickor.
55 år den 23 september.

WENDELA LUNDKVIST.
F. Ohlsson, Töreboda. Maka
till stationsinspektoren fil.
kand. Rudolf Lundkvist.
50 år den 29 augusti.

INGEBORG EDLING.
F. Löwenadler, Farsta säteri,
Fågelmara. Maka till gods-
ägaren Eskil Edling.
50 år den 19 september.

HEDVIG HASSELROTH.
Fröken, Linköping. Förestån-
darinna för sinnesslöanstalten
Skogsfrid.
50 år den 21 september.

Pengar

kunna ej köpa ett pålitigare och bättre bak-
eller jästpulver än det dubbelverkande,
äkta original-fosfatbakpulvret

En av pionjerna ur tiden.

EGENTLIGEN KAN MAN INTE SE Kristina Borg som en ensam pionjär, hennes liv var alltför nära sammanbundet med Fredrik Borgs. Fredrik Borg var den riksdagsman i andra kammaren, som först vågade väcka motion om kvinnornas politiska rösträtt. År 1884. Men han var stark, "det stod kvinder bag ham", främst hans hustru och livskamrat Kristina med sin ljusa tro på idealen.

Kristina Borg var med på den tid, då det krävdes mod att arbeta för nya idéer. Hon svek aldrig sin ungdoms ideal och som mannens trogna medarbetarska och i allt förtrogen med hans gärning övertog hon vid hans bortgång utgivareskapet av hans tidning Öresundsposten i Hälsingborg. Just i dagarna hade hon 84-årig överlåtit tidningen i andra händer och stod i begrepp att flytta från den omgivning, där hela hennes liv förflutit, då döden besparade henne detta. Hennes hem var i synnerhet under mannens livstid en samlingsplats för en nordisk litterär och politisk krets, och hon räckte till även för en omfattande filantropisk verksamhet.

En åttiöaring.

Den 7 september fyllde fru Tullia Centervall, född Björck, 80 år. Hon är änka efter den bekante skolmannen och skriftställaren dr Julius Centervall, vilken också gjort sig känd som lyrisk författare, varom följande lilla vackra poem bär vittne:

*En ädel kvinna är mild och god
och ljuv som en dämpad musik.
En ädel kvinna är lik en flod,
som solvärmd gör bygden rik!
Hon stormar ej med krossande slag,
men verkar stilla dag för dag,
och formar mer säkert så sin värld,
än hjälten den formar med svärd.*

*En ädel kvinna är städse skön,
fast ären snöat sin snö:
Det är en förfinad fågrings lön
att aldrig behöva dö.
Ty själens strålgans ej flammor och går
liksom en blixtnabb grann meteor,
men skimrar alltjämt ju mera klar,
ju flera den räknar av dar.*

Läs

Iduns höstnummer nästa vecka!

Olena Rabenius död.

En stor sångerska, som lämnar sin konst och ägnar sitt liv åt hemmet, det är ju som ämne till en roman. Den i dagarna bortgångne fru Olena Rabenius född Falkman hade upplevat detta konstnärsoöde. Då hon 26-årig gifte sig med professorn vid Uppsala universitet Theodor Rabenius lämnade hon konsertestraden, där hon vunnit så många segrar och lät sedan endast höra sig vid konserter i Uppsala Filharmoniska sällskaps konserter och andra dylika inom stadens musikliv. Men i hemmet samlade fru Rabenius alla musikintresserade och det blev en medelpunkt för hennes många vänner och för sönerns, då de vuxit upp. Fru Rabenius' sång glömde ingen som en gång hört den, hon hade en vacker, fyllig altröst och hennes tolkning av de stora mästarnas alster var liksom hon själv ovanligt själfull.

De senare åren var fru Rabenius bosatt i Stockholm, där hon dog vid 79 års ålder. Närmast sörjande äro sönerna Lars Rabenius, advokat i Stockholm, Olof Rabenius, fil. lic., skriftställare och en sonhustru Elsa, född Malm, änka efter docenten Nils Rabenius.

I Getinge kyrka i Halland firades torsdagen den 30 augusti ett ståtligt bröllop, då greve Erik Lewenhaupt från Aske i Uppland sammanvigdes med fröken Eva Hermelin, dotter till godsägaren friherre Richard Hermelin, Fröllinge, och hans maka, född Brummer. Den guldkrone, som bruden bar, var ett egenhändigt arbete av brudgummens fader, greve Gustaf Lewenhaupt på Aske, och brudens spets-slöja har i flera generationer burits inom hennes mödernesläkt. Ett åttiotal gäster samt godsets underlydande till ett antal av 120 voro efter vigseln inbjudna till middag på Fröllinge. Bland marskalkarna märktes prins Lennart, som höll talet för tärnorna. (Otto Nilsson, Halmstad, foto.)

Bröllop firades tisdagen den 4 september mellan löjtnanten vid Upplands regemente Einar Nilsson och fröken Gunnel Liander, dotter till grosshandlaren Märten E. Liander och hans maka, född Nilsson, Stockholm. (Lamm, foto.)

Kungsörs

nyheter i bakformar av koppar och aluminium en prydnad för köket.

TILDYS SNÖPLIGA DEBUT

Av O. HENRY.

BOGLES RESTAURANG LIGGER VID medelklassens stråkväg, vid boulevarden där familjer som Brown, Jones och Robinson bo, d. v. s. Åttonde Avenyen. Bogles har två rader bord i rummet, sex bord i varje rad. På varje bord står ett ställ med flaskor och dosor, innehållande såser och kryddor. Ur peppardosan kan man skaka ut ett moln av någon melankolisk materia, som är utan smak och liknar vulkaniskt damm. Ur saltrystaren kan man inte få fram någonting. Även den man, som kunde pressa en ström av saft ur en gammal kålrot, skulle få se sin styrka gäckad, när han försöker avtvinga Bogles rystare litet salt. På varje bord står också en flaska biffstekssås, en förfalskning av något välkänt märke.

Vid kassan sitter Bogle, kall, snål, slug och betänksam, och tar emot era pengar. Bakom ett berg av tandpetare tar han emot eder betalning, kvitterar notan, och spår, som en groda i sin glasburk, ett ord om vädret. Ni skall inte riskera att förlänga konversationen till mer än ett instämmande i hans spådom. För ni tillhör inte hans vänner, ni är bara en utspisad, flyktig kund, och han och ni kanske inte träffas igen.

Bogles kunder betjänades av tvenne upppasserskor och en röst. En av upppasserskorna hette Aileen. Hon var lång, vacker, livlig, graciös och skicklig i att munhuggas. Hennes efternamn? Där behövdes lika litet efternamn hos Bogles, som man behövde fingerborgar.

Den andra upppasserskan hette Tildy. Varför misstänker ni, att det var Matilda? Det var Tildy — kom ihåg det! Tildy var satt, med ett alldagligt ansikte, och för angelägen att verka tilldragande för att göra det.

Rösten hos Bogles var osynlig. Den kom från köket och hade intet sken av personlighet. Det var rösten från en vilde, som var nöjd med sin lott att bara repetera upppasserskornas order om maten.

Blir ni uttråkad, om jag ännu en gång säger, att Aileen var vacker? Om hon hade tagit på sig för ett par hundra dollars kläder och gett sig ut i snobbrännan och ni hade fått se henne, så skulle ni genast ha sagt det samma själv.

Kunderna hos Bogles voro som hennes slavar. Hon kunde passa upp sex fullsatta bord på en gång. De som hade bråttom, lade band på sin otålighet för nöjet att bara se på hennes graciösa, livliga rörelser. De som hade slutat att äta, åto ännu mera, för att få fortsätta att sola sig i hennes leenden. Varje man i lokalen — och där fanns nästan bara män — försökte göra ett gott intryck på henne.

Aileen kunde framgångsrikt konversera ett dussin på en gång. Och varje leende, hon utsände, anammades av lika många hjärtan, och hon sände ut leenden som en kulspruta. Allt detta samtidigt som hon utförde häpnadsväckande konststycken med portioner av fläsk och bönor, sjömansbiff, korv-och-potatis, och allt möjligt från grillen och grytan, med assietter både framtill och på sidorna. Med allt detta festande och flirtande och replikskifte liknade Bogles närapå en salong, där Aileen var dess madame Récamier.

Strökunderna kommo in för Aileens skull, och stamgästerna voro hennes hängivna be-

undrare. Det härskade stor rivalitet mellan många av stamgästerna. Aileen kunde ha blivit bjuden på fest varje kväll. Ätminstone två gånger i veckan lät hon bjuda sig på teatern eller dans. En välfödd herre, som hon och Tildy hade döpt till "Galten", skänkte henne en dag en turkosring. En annan, som de kallade "Friskus", och som förestod en reparationsverkstad för biler, hade lovat henne en pudel, så snart hans bror fått droskrättigheter. Och den herrn, som alltid åt revbensspjäll med spenat, och sa, att han var fondmäklare, hade bett henne att följa med på "Parsifal".

"Jag vet inte, vad det är för ett ställe", sade Aileen, när hon diskuterade saken med Tildy, "men vigselringen skall vara på, innan jag syr ett styng på en resdräkt — det är allt rikstigast. Skulle jag tro!"

Men, Tildy!

På det immiga, slamrande, kåldoftande Bogles blev det nästan en hjärt-tragedi. Tildy med sin trubbnos, sitt halmgula hår, litet fränkiga hy och mjölsäckfigur, hade aldrig haft någon beundrare. Inte en enda man följde henne med ögonen, när hon gick till och från i restaurangen, såvida inte tillfälligtvis någon med djurisk hunger glodde efter sin mat. Ingen av dem gäckades muntert med henne för att framlocka hennes koketta slagfärdighet. Ingen av dem fjollades hörbart med henne, som de gjorde med Aileen, både bitida och sent, när de kommo i sällskap med avundsjuka ungherrar, Tildy grälade man på, om det dröjde med de kokta äggen. Ingen hade någonsin givit henne en turkosring eller inbjudit henne till en resa till det mystiska, avlägsna "Parsifal".

Tildy var utmärkt i att servera, och därför tålde man henne. De, som sutto vid hennes bord, talade fåordigt om matsedelns innehåll, och sedan ändrade de rösten till honungslen eller annat tilldragande läge, tydligtvis avsett för Aileen. De vred sig i stolarna för att titta bredvid eller över Tildys imponerande former, så att Aileens miner skulle sätta piff på och förvandla deras skinka och ägg till ambrosia.

Och Tildy nöjde sig med att vara den förbisedda arbetsträlen, om Aileen fick mottaga smickret och hyllningen. Uppnåsan var lojal mot den raka grekiska. Hon var Aileens goda vän, och hon glädde sig över att se, hur Ai-

leen behärskade hjärtan och kunde få dem att försumma en rykande paj eller en frusen pudding. Men djupt under våra fräknar och vårt halmgula hår drömmer även den oskönaste av oss om en prins eller en prinsessa, som tar oss, inte som reserv, utan för vår egen skull.

En morgon trippade Aileen in till sitt arbete med ett lite blånat öga, och Tildys omsorger skulle kunnat hela vilka ögonskador som helst.

"Det var en grön kille", förklarar Aileen, "i går natt, när jag gick hem, emellan Tjugutredje och Sjätte gatan. Han smet fram, ja, de gjorde han, och tog mig under armen. Jag snäste kyligt av honom, så han lomade av, men följde efter mig ner till Adertonde gatan, och där försökte han kråma sig igen. Jaa då! Men jag ga'n en hurring på örat. Då gav han igen, så jag fick det här blåa ögat. Ser det rysligt ut, Til? Det vore retligt, om mr. Nicholson skulle lägga märke till det, när han kommer in för att få sitt te och skorpor vid tiotiden."

Tildy åhörde äventyret stum av beundran. Aldrig hade någon försökt följa efter henne. Hon kunde gå trygg utomhus alla dygnets tjugufyra timmar. Vilken lyckosalighet måste man inte känna, om en karl förföljer en och ger en ett blått öga i obehärskat kärleksraseri!

Bland stamgästerna hos Bogles fanns en ung man, som hette Sneeders och var kontorist på en tvättinrättning. Mr. Sneeders var mager med ljus hår och såg ut, som om han nyligen blivit ångtorkad och stärkt. Han var alldeles för blyg att göra anspråk på Aileens uppmärksamhet, så han satte sig vanligtvis vid ett av Tildys bord, där han fördjupade sig i tystnad och kokt kabiljo.

En dag hade mr. Seeders druckit många sejdlar öl, innan han gick till Bogles för att äta middag. Där fanns bara ett par tre gäster i restaurangen. När mr. Seeders hade slutat sin kabiljo, reste han på sig, tog Tildy om livet och kysste henne ljudligt och utmanande, gick ut på gatan, knäppte med fingrarna i riktning mot tvättinrättningen och ilade till Nöjesfältet, där han offrade pennieslantor i de automatiska tittskåpen.

Ett ögonblick stod Tildy förstenad. Så blev hon varse, att Aileen skalkaktigt hotade henne med pekfingeret och sade:

"Nej men Til, du elaka flicka! Nu börjar du bli ryslig, fröken Fiffikus! En vacker dag

KRAVET SOM ALDRIG UPPHÖR

EN FRÅGA I ETT AKTUELLT FALL. AV VERA VON KRÆMER.

FAR OCH DOTTER...

En mor sitter och ser far och dotter luta huvudena ihop över ett herbarium, en frimärkssamling. Hon hör dottern gnola faderns älsklingssång — det behöver inte ligga något patos eller någon skönhet i sången, det kan vara en revyschlagger eller en av de mildare bevaringsvisorna, modern småler i alla för sig själv och tänker:

Om jag går bort före honom, skall det reda sig ändå. Hon får ett stöd i honom, han får sin tröst i henne.

En annan far och dotter.

Modern står vid spisen i ett fattigt rum. Dottern kommer in, det är något tungt över henne eller det är något slankigt, håglöst. Så kommer fadern hem, trött av arbetet. Han ser mot dottern och minen blir mörk. Och när man och hustru bli ensamma — om de kunna bli det i det trånga hemmet — söker modern försvara dottern. Det kan komma en dag då fadern visar sin dotter ut ur huset.

Eller en dag, då dottern går hemifrån eller begär en galenskap av rädsla för fadern. För modern är hon i allmänhet inte rädd, även om modern har orsak att göra dottern bittra förebräelser.

Det är ofta man stöter på detta: en fars mycket större ofördragsamhet med dotterns olycka, en ofördragsamhet, som kan ta sig våldsamma eller förtvivlade uttryck. En far borde känna sitt eget kön. Men om en flicka blivit sviken av en man — han betalar henne 300 kronor en gång för alla och dunstar

av — då är det som om fadern kände större agg till dottern, som blivit sviken, än till den som förrätt henne. Är det något ideal hos honom, som blivit besudlat? Är det för att

Så låt sorgen bli din egen.

*Så låt sorgen bli din egen — — —
bli den heligt odelbara
pärlan i ditt eget jag.
Mycket skall den då förklara
av det dunkla över vägen — — —
med ditt eget väsens lag.*

*Den skall bli till sist din trygghet — — —
bli den bakgrund, där det ljusa
allra ljusast tar gestalt.
Bli ditt värn mot livets skygghet,
då du hör omkring dig brusa
orgeltonerna i allt.*

TULLIA LJUNGH.

Iduns kvinnoklubb

börjar åter säsongen torsdagen den 4 oktober. Om programmet se nästa veckas n:r. Lokalen är densamma, Centralpalatset vid Tegelbacken. Nyttillträdande medlemmar torde anmäla sig till Idun före den 1 okt. Årsavgift kr. 10:—.

så knycker du förstas en av mina gossar. Jag måste allt hålla ett öga på er, fröken."

Ännu ett intryck klarnade för Tildy, när hon började återhämta sig. På ett ögonblick hade hon stigit från sin ställning som en hopplös, underdånig beundrarinna av Aileen till hennes mäktiga medsystemer i charme. Hon var numera själv en hjärtekrosserska, ett mål för Cupido.

Fräknarna på Tildys kinder färgade sig rosigt röda. Nu skymtade både Circe och Psyche i hennes klarnande ögon. Inte ens Aileen hade någonsin blivit officiellt omfamnad och kysst i restaurangen.

Tildy kunde inte hålla inne med den ljuvliga hemligheten. När kommersen stillnade av, gick hon och ställde sig vid Bogles pulpet. Hennes ögon glänste, och hon försökte att inte låta rösten ljuda allt för stolt och skrytsam.

"Det var en herre, som var oförskämd mot mig i dag", sade hon. "Han tog mej om livet och kysste mej."

"Ä' de' sant?" sade Bogle och öppnade visiret på sin kommersiella rustning. "Då höjer jag er lön med en dollar i veckan."

Vid nästa ordinarie måltidstimme då Tildy serverade gäster, som hon kände igen, så berättade hon stillsamt för var enda en vad som hänt.

"Det var en herre, som var oförskämd mot mig i dag. Han tog mej om livet och kysste mej."

Gästerna mottogo detta tillkännagivande på olika sätt — somliga klenstroga, somliga gratulerande, andra överöste henne med sådant skämt, som tidigare endast riktats till Aileen. Och Tildys hjärta svällde i hennes barm, ty hon såg äntligen romantikens torn höja sig över den gråa slätt, där hon hittills strävat sig fram.

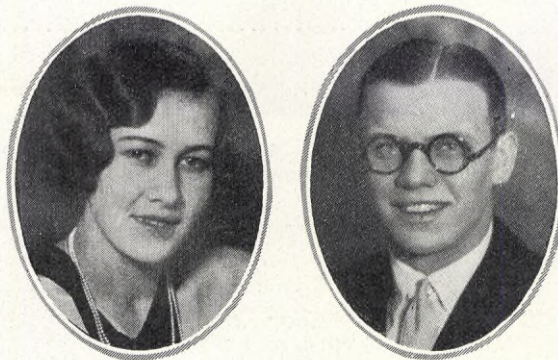
På två dagar kom icke mr. Sneeders igen.

Under den tiden hade Tildy orubbligt inrättat sig som en åtråvärd kvinna. Hon hyste en skälvande men ljuvlig bävan, att mr. Seeders plötsligt skulle rusa in och skjuta henne med en revolver. Han måtte ha älskat henne oerhört, och impulsiva älskare äro alltid fruktansvärt svartsjuka.

Inte ens Aileen hade någonsin varit utsatt för revolverskott. Och därför så hoppades nästan Tildy, att han inte skulle skjuta på henne, ty hon hade alltid varit lojal mot Aileen, och hon ville inte för allt i världen överglänsa henne, sin bästa väninna.

Klockan fyra på eftermiddagen tre dagar efteråt kom mr. Seeders in. Borden stodo tomma. I inre delen av lokalen höll Tildy på att fylla senapsburkarna och Aileen skar upp pastejportioner. Mr. Seeders gick fram till dem.

Tildy tittade upp och fick se honom, hon kippade efter andan och tryckte senapskeden mot sitt hjärta. Hon hade en röd rosett i håret, hon bar kännetecknet för Åttonde Avenyens Venusar, ett blått kulhalsband med ett dinglande, symboliskt hjärta av silver.

Vårt svenska simmarfenomen Arne Borg firar inom kort sitt bröllop med fröken Elsie Lindberg, och vigseln kommer att äga rum på svenska legationen i Tokio. (Jan de Meyere, foto.)

han känner och föraktar sitt eget kön, som han blir så utom sig, när dottern låtit dära sig?

Man ser sällan en sådan oförsonlighet hos mödrar, gentemot söner, som begå direkta brott, som hos fäder, vilkas döttrar duka under för något, som dock är en naturlig sak och något som all bildkonst förhärsligar.

Vad detta beror på, har kanske inte blivit klarlagt, det är också männen själva, som måste förklara det.

Men visst är, att en sådan desperation inför en olycka bidrar till att göra olyckan större.

Inför stora olyckor och besvikelser är det som om kvinor bättre kunde underordna sig, böja sig, tåla sig. Att resignera är ingen manlig egenskap. Och när olycka drabbat någon då är det väl om denna någons omgivning kan kväva sina egna krav och icke lägga sten på börda, som det heter. Det är ofta oändligt synd också om en far och en mor till dem, som råkar illa ut. Men om deras ställningstagande till en olycka, och i synnerhet en, som dock är så mänsklig, slår ut i en grämelse, vari ju alltid en viss själviskhet blandar sig, då först kan olyckan bli av en sådan räckvidd, att det är ofattligt hur den alls kan bäras av någöndera parten.

Därför måste nog föräldrar säga sig, att de aldrig få upphöra att vilja vara föräldrar — de som vägleda och de som finna sig. Fastän de så gärna en gång ville bli barn och få vara sig själva.

Mr. Seeders var upphettad och förvirrad. Han dök ned med den ena handen i fickan och med den andra i en nygräddad paj på pumpa.

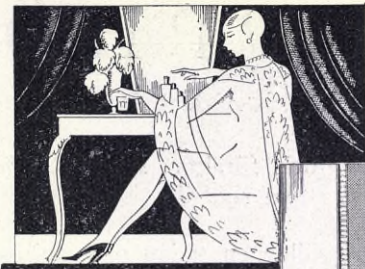
"Miss Tildy", sade han, "jag vill be om ursäkt för, vad jag gjorde härom kvällen. Jag var, uppriktigt sagt, rätt så stagad, annars skulle jag inte ha gjort det. Jag skulle inte kunna behandla ett fruntimmer så där, när jag är nykter. Så jag hoppas, miss Tildy, att ni mottar min ursäkt och tror, att jag inte skulle ha gjort så, om jag vetat, vad jag gjorde och inte varit berusad."

Med denna välformade förklaring drog sig mr. Seeders tillbaka och gick därifrån i känslan, att han gottgjort sin påflugenhet.

Men bakom en lämplig avdelningsskärm hade Tildy kastat sig pladask på ett bord bland smörklickar och kaffekoppar och snyftade, så hjärtat ville brista — ut igen och tillbaka till den gråa slätten, där de få sträva fram, som äro födda med uppnäsor och halmgult hår. Hon rev den röda rosetten ur hårknuten och kastade den på golvet. Hon föraktade Seeders till den grad, hon hade bara tagit emot hans kyss, som om den kom från en prins, som skulle sätta fart på tiden och föra henne in i féernas rike. Men kyssen hade visat sig rusig och oöverlagd, uppvaktningen hade icke rört sig vid det falska alarmet, hon, hon måste fortfarande att förbliva Den Sovande Prinsessan.

Allt var dock icke förlorat. Aileen hade slagit sin arm kring henne, och Tildys röda hand famlade bland smörklickarna, tills den fann hennes väninnas ömt kramande hand.

"Gräm dig inte så dant, Til", sade Aileen, som inte riktigt förstod situationen. "Den där spolingen till Seeders med sitt kälrotsansikte är inte värd det. Han är inte tillstymmelse till bättre karl, för då skulle han inte ha bett om ursäkt."

En hudcrème med två egenskaper.

Gahns Faréna-Crème tillverkas så, att den lämpar sig såväl till dag- som nättercrème, och den innehåller verkligen hög havrehalt. Gahns Faréna-Crème tillför huden även den erforderliga näringen samt motverkar uppkomsten av rynkor och narighet. Hudvårnaden bibehålles fast och jämn — hyn får en mattvit teint och ett ungdomligt utseende.

Massera in crèmen väl i huden innan Ni går till sängs, torka bort den med en mjuk duk, och Gahns Faréna-Crème har upplöst och avlägsnat alla föroreningar. Innan Ni går ut på morgonen bör Ni använda Gahns Faréna-Crème för ansikte, hals och armar. Den skyddar mot vådrets skadliga inverkan och bildar ett utmärkt underlag för puder.

Gahns
Upsala

Kungl. Hovleverantör

FARENA HAVRE-CRÈME

Till salu överallt
i tuber à kr. 1:—
i burkar à kr. 2:50
i lyxburkar à kr. 5:—

Lithinés du Dr. Gustin

rekommenderas av läkare såsom ett förträffligt hälsovatten, att motarbeta äggvita, socker, gikt, reumatism, njur-, lever-, mag- och tarmsjukdomar samt övriga ämnesomsättningsrubbnings- och korpulens. Att dagligen dricka Lithinés till måltiderna i stället för mjölk eller maltdrycker, är en naturlig angenäm och utmärkt avmagringskur (c:a 2 kg. pr mån.). Lithinés är en välsmakande dryck, som tillika utgör en betydande inbesparing i hushållsutgifterna. Erhålles endast å apotek, pris kr. 2:75 för 12 lit. paket.

23 öre pr liter.

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.

Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund
Herkulesgat. 14, f. d. Lilla Vattugat. 14
Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576.
Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

Två utmärkta artiklar för Spisar

ZEBRA

FLYTANDE UGN SVÄRTA
KALLAD
"ZÉBO"

PASTA
UGNSVÄRTA

M. L. D. och hennes kineseri.

Fru Marie Louise Donnér i Malmö har för länge sedan erövat kungariket Skåne och även utsträckt sitt inflytande till Köpenhamn. Men först nu börjar hon lägga an på Stockholm. M. L. D. står det kort och gott på de lackarbeten i kinesisk stil, som fru Donnér lanserat. Det är både brickor och stakar till elektrisk armatur och till ljus, skålar och andra bruksföremål, som bära detta märke. En del av dem kommer så småningom att utställas på N. K. I Malmö, där fru Donnér är bosatt, känna nog alla till Nankingmagasinet, där man kan få köpa dem.

Damernas diskussionsklubb.

Vem skall betala?

"Ungherre med små inkomster" får tydligen vänta förgäves på medhåll från det klandrade könets sida. Här kommer ännu en svarsreplik, som i huvudsak överensstämmer med "Fattig men stolt", men som har ett par inte oväsentliga tillägg att göra: Hur skall damen göra när det faktiskt blir dyrare att äta med en man än ensam? Och varför får hon inte öppet göra upp med honom, om hon nu över huvudtaget får betala, utan måste vänta tills ingen ser dem? Vad svarar herrarna på det?

Vem skall betala? På denna fråga svarar under-tecknad, liksom nog varje människa med rättskänsla, att var och en naturligtvis bör betala för sig själv. Det är emellertid en sak, som många gånger avhåller en kvinna från att betala för sin egen del, och det är, att hon vet, att det för mannens självkänsla (låt oss kalla det så) ligger något sårande i, att hans dam får betala sin andel av nöjet själv. Uppgörelse efteråt finner han nog inte heller behaglig med en dam, som han inte är mycket bekant med. Men annars är denna efteruppgörelse ganska vanlig. Det är just det förhållandet,

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av

Frithiof Hellberg

Redaktör:

Eva Nyblom

Redaktionen: ... kl. 9—5

Norr 9803 — Norr 402

Verkställande direktören
Norr 4304

Expeditionen: ... kl. 9—5

Norr 1602 — Norr 6147

Annonskontoret: Norr 6147

Annonschefen: 1646

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre intill bred textspalt, 40 öre å övriga sidor e. t.
Helmarg. 55:—, halvmarg. 30:— pr gång. Lediga
platser och platssökande 30 öre, minimipris 3:60.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A. Praktupplagan
Uppl. B. Vanl. upplagan
Helt år 17:— | Helt år 15:—
Halvt år 9:— | Halvt år 8:—
Kvartal 4:50 | Kvartal 4:25

- Steinway & Sons -

Lundholms Pianomagasin

Stockholm
Brunkebergsgatorg 24

Göteborg Malmö

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
och Sö. 4867.

Etablerad 1875.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Badstugugatan 4.

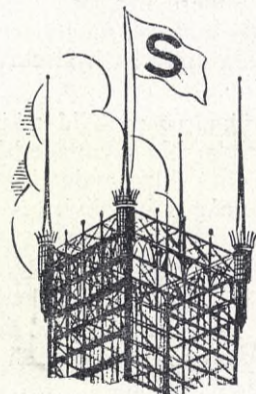

Landets äldsta fabrik för tillverkning av s. k.

Springmadrasser

Senaste priskuranten omfattande alla våra tillverkningar sändes på begäran gratis franco

SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD Tel. 344.

Strömming

kan tillagas på många sätt, men den blir bäst, om den stekes eller flottyrkokas i

REYMERSHOLMS KRONOLJA

Finnes överallt i 1/4
1/2 & 1/1 litersburkar.

1/4-l. Kr. 0.65
1/2-l. Kr. 1.10
1/1-l. Kr. 2.00

Gör ett försök!
Det lönar sig!

Vid opasslighet

och särskilt dagen efter är det välgörande och uppfriskande att dricka ett glas *Fruktsalt-Samarin*, det utrensar osunda och skadliga samlingar från kroppen och uppfriskar blodet, det ger välmående och vigör. Pris pr fl. kr. 2.50. Säljes å apotek samt hos drog- och färghandlare m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

M. ZADIG, MALMÖ,
H. M. Konungens Hovleverantör.
Nederlag i Stockholm: Brunkebergsg. 4.

Glansing

för putsning av finare LÄDESKOR, såsom BOXKALV, CHEVREAUX, LACK etc. och för alla färger: svarta, bruna, gula, röda, vita, grå, beige-färgade etc.

GLANSING putsar skorna fina, så att de som solen skina.

Säljes överallt.

1/1 fl. kr. 1: 25, 1/2 fl. kr. 0: 75

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Hälsa och styrka

uppnår var och en genom att använda Sanatogen. När man märker, att de psykiska och fysiska krafterna försvinna och att sömnen icke vederkvikker tillräckligt, bör man stärka sig med

Sanatogen

Över 24,000 skriftliga uttalanden från kända läkare rekommendera att använda Sanatogen som styrke- och nervnäringsmedel vid de flesta svaghetstillstånd:

nervsjukdomar, tuberkulos, blodbrist, mag- och tarmsjukdomar, vid ämnesomsättningsrubbnings, för kvinnor och barn.

I förpackningar från 1: 75 på alla apotek samt i färg- och kem. affärer. Alla kunna lära känna Sanatogen! Insänd blott kupongen.

A.-B. SANATOGEN
Kungsgatan 59, Stockholm I. Tel. 12195

Sänd mig gratis och franko:

Sanatogenprov och broschyr.

Namn

Titel:

Adress:

jag nu vill lugna Eder med, min herre, att damerna långt ifrån alltid låta bjuda sig, därför att de låta det se ut så. Jag skall berätta ett exempel ur min erfarenhet, som alls ej är något undantags-exempel. Jag hade för några år sedan en manlig vän, som trivdes i mitt sällskap och gärna ibland ville "äta ute" med mig. Jag gick en gång för alla med på saken på det villkoret, att jag fick betala för mig själv. Det kanske bör nämnas, att mina tillgångar voro minst lika skrala som hans och att då jag gick allena ut för att äta min middag, valdes alltid en av dessa enkla restauranger som ensamma damer äro hänvisade till. Med ett ord, det blev alltid dyrare för mig att gå med honom än ensam. Nå, första gången vi voro ute och betalningen skulle ske, tog jag i min oskuld fram min väska för att enligt överenskommelse göra rätt för mig, men han hindrade mig nästan med förskräckt iver. Skenet av att vara den bjudande och betalande ville han behålla. — Jag hoppas nu, att "ungeherre med små inkomster" har bättre tur nästa gång och då träffar på en dam som vill betala för sig själv. Men låt henne då också öppet göra det. Det är arligare och Ni undslipper att möjligen Er dam kan se med ett visst löje på den manliga fåfängan. För övrigt förhåller det sig nog så med de flesta av kvinnans förmenta fördelar. De existera mera i ord än i verklighet. Säkert är att för att kunna rätt bedöma en sak, måste man se den från alla sidor.

"Vera X."

"Det svåra valet"

får här några allvarliga frågor riktade mot sig att begrunda, innan hon tar det avgörande steget. Den frågande är en, som själv mött samma problem — finns det fler bland våra läsarinor, som kunna ge någon av egen vägledande erfarenhet?

Det problem, Ni framlagt i Idun griper mig med hela vidden av genomlevd tragik. För 20 år sedan stod jag där Ni står nu. Min make var visserligen borta för alltid men dock i livet. Under fem år hade jag lidit och kämpat så, som blott den gör som älskar med en stor kärlek och slits mellan det svagaste hopp och den våldsammaste ångest. Mina fyra barn voro i åldern 12—5 år. Min ekonomi var ingen ekonomi. Det var att arbeta och försaka.

Då kom samma problem till mig som det Ni nu brottas med. Jag kämpade ärligt för att komma mig själv in på livet. Jag förstod inte då, hur jag kompromissade och inte heller vad denna kompromiss skulle kosta mig.

Efter 20 års mångahanda erfarenheter känner jag mig nästan *manad* — nu då jag läser Er vädjan — att ställa några frågor till Er.

Har Ni tänkt på att Ni ger Era barn en styvför? Och att det fordras en verklig *karaktär* för att bli en *god styvför* för så många barn? Och om han inte blir en *god far* för barnen — vad har Ni då vunnit? Vet Ni, vad det vill säga att se sina barn — *icke avhållna*? Att se dem rädda och oroliga? Att inte kunna ge dem *det Ni* som ensamställd mor kunnat ge dem, även om Ni varit fattig: Er odelade kärlek och omsorg.

Har Ni tänkt på vad det innebär att gifta sig av andra motiv än kärlek? Isynnerhet då man vet vad kärlek är. Tror Ni att den andre i längden nöjer sig med halvheten i Er väsende mot honom? Och när Ni upptäcker tomheten i Er själv — varmed skall Ni då göra honom lycklig?

Jag vågar påstå, att även om Ni och den man som älskar Er kunna finna en viss lycka, så kommer dock aldrig Era barn att växa upp i och sedan minnas den obeskrivliga miljön, som ett ostört kärleksförhållande mellan mor och barn skapar. Och vad har Ni själv inte då förlorat?

"En, som tog fel".

Brygghuset som blev herrgård.

(Forts. fr. sid. 929.)

blomsteranläggningar. Där står t. ex. den italienska brunnen som ett centrum bland rosengrupperna, och hennes lilla idylliska klostergård prydes av en bronskupido på en pelare omgiven av liljor och rosor och markens doftande timjan, som bildar en mjuk matta runt stenarna. Mot sjösidan har majorskan ordnat en rosenparterri, som sakta sluttar ner mot stranden.

Så gå vi in i Axel Oxenstiernas hus. Stenförstugans och trappuppgångens väggdekorationer har majorskan hämtat från sitt barn-domshem, Kalmar slott. Den forna slaktboden har blivit husets stora salong, uppbyren av samma träpelare, som alltid funnits där. Det är ett förnämt rum med en vacker Karl

Det tilldragande hos en kvinna

beror på bevarandet av hennes psykiska jämvikt. Detta förmår "Camelia", den idealiska reform-dambindan under kritiska perioder genom att hos vederbörande ingjuta en känsla av absolut säkerhet. "Camelia" innebär ett hygieniskt framsteg, som har det mest gynnsamma inflytande på en kvinnas utseende. Ingenting hindrar en dam att sköta sina nöjen, t. o. m. i den lättaste klädning. "Camelia" är fjäderlätt, mjuk som silke. Inga skavsår mer. Uppsuger 16 gånger sin egen vikt. Ingen tvätt och uppbränning. Ytterst lätt att undanrödja (i toaletten). Av läkare speciellt rekommenderad. Normal storlek per ask (10 st.) kr. 1: 75. Favorit storlek per ask (12 st.) kr. 2: 50. Extra storlek per ask (12-st.) kr. 3: —. Erhålles i alla välsorterade affärer inom branschen.

Camelia

Begär endast Camelia.
Partiförsäljare för
Sverige:
Parfumerie Tefa A.-B.
Stockholm. (T)

Olycksfall- och sjuk-
Skadestånds-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORRAMMAR, Göteborg.

En prydnad för varje kök

— lättskött, hållbar, hygienisk och gasbesparande —

är en

NORRAHAMMARS GASSPIS

Levereras antingen kombinerad med vedspis eller fristående, i följande utföranden:

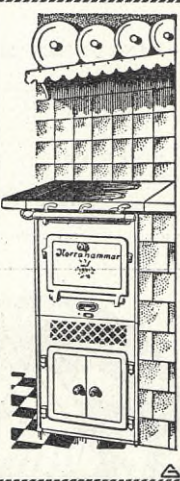
- 1) utan fötter,
- 2) med "
- 3) med underrede.

I regel levereras gasspisen i svart gjutgods, men särskilt pryddlig och lätt att hålla ren är den emaljerade gasspisen, som kan erhållas i svart, vit, grön eller brun emalj.

Vi förse gasspisarna med brännare av modern konstruktion och i olika utrustningar, såsom ring-, kok- och sparbrännare.

Begär katalog å gasspisar från

NORRAHAMMARS BRUK, NORRAHAMMAR.

SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: M a l m ö

Kontor i Stockholm: Drottninggat. 2 och Götgat. 31

Fullständig bankrörelse.

Rosens -

skära färg har sedan gammalt varit förebilden för kvinnans fagra hy.

En rosig och fraich hy är allas efterlängtade mål och vinnes endast genom en rationell hudvård.

Använd därför dagligen den milda och välgörande

YvY-Tvålen

— tvålen för alla.

Gummivaror

med vidstående varumärke utmärka sig för tillförlitlig kvalitet och ändamålsenlighet. Begär därför i resp. affärer

TRELLEBORGS AUTO - MOTOR - RINGAR
CYKEL -
REGNKAPOR
SULOR, KLACKAR, EBONIT

TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS AKTIEBOLAG
Stockholm. TRELLEBORG Göteborg.

Lämplig present!

CARL LARSSONS PRAKTVERK

"SVENSKA KVINNAN GENOM SEKLEN"

10 FÄRGTRYCKSPANSCHER
INBUNDEN MED AV KONSTNÄREN KOMPONERAD PARM

Kr. 5:—

PORTOFRIITT MOT INSÄND LIKVID I POSTANVISNING
IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM

Klisterfritt linne

har efter tvätten samma fasthet samma gedigna utseende som före. Sådant linne kommer från Kungsäter, södra Marks härad, tillverkningens hemort sedan urminnes tider och bär

Marks garantimärke, Vikingaskeppet

MARKS

HANDDUKAR OCH DUKTYGER

MARKS LINNEMANUFAKTUR A.-B.
KUNGSÄTER.

Johans-möbel, ett ståtligt barockur med bouleinläggningar och en myckenhet gammal värdefull konst. Där är åtskilliga dyrbara gamla holländare, där är dukar av Fahlcrantz, Ver-net, Lauréus m. fl. Från detta rum är direkt utgång till terrassen mot sjön.

Intill ligger den sällsynt vackra matsalen, helt i vit bondrokoko med de stora väggfalten uppfyllda av praktfulla målningar direkt på väggen av Kalmarmålaren Ragnar Swahn i hans varma och fylliga färgtoner. Motiven äro dels hämtade från naturen kring Värnanäs, dels från traktens historia såsom Kalmar och Borgholms slott i gamla tider med pampiga krigsfartyg nedanför, en fantasibild av freden vid Brömsebro, det sista sjöslaget, som stod härute mellan Värnanäs och Mörbylånga på Öland, en bild från 1600-talets Kristianopel o. s. v. En den vackraste matsal man gärna kan tänka sig. En rad av härliga gästrum, nästan ständigt upptagna, utfylla nedre våningen.

En trappa upp finnes, förutom en hemtrevlig hall och majorskans och hennes tre döttrars sovrut, ett stort rum motsvarande salongen där nere. Det är bibliotek och vardagsrum med många inbjudande möbelgrupper sammanhållna av de låga bokhyllorna, som löpa runt väggarna. Majorskan Mannerskantantz är varmt intresserad av böcker, och icke endast av att läsa dem — hon har själv bundit så gott som hela sitt bibliotek. Här finns vidare en utsökt samling porslin, ostindiskt, Mariebergs, Rörstrands o. s. v. Särskilt fångas uppmärksamheten av ett par unika målade muggar, som tillhört landshövding Edelstam. Den stora, antika jordgloben fulländar intrycket av bibliotek, och den lilla kungsfiskaren — en gång av fågelkännaren Bengt Berg, som har sitt hem intill Värnanäs, — avtecknar sig vackert mot väggens ovanligt tilltalande beklädnad: naturfärgad linnevävad i ett gammalt damastmönster, vävd på gården av dess eget lin. En mera harmonisk, förmån och hållbar tapet får man leta efter. Stora trevliga trasmattor breda sig över de i grov parkett lagda furugolven. Över dörren hänger ett ståtligt porträtt av husets byggherre, Axel Oxenstierna, några stora, kolorerade stick av J. F. Martin fröjda ögat, och på ett bord hitta vi Linnerhjelmsskissbok, i sanning en dyrgrip värdig den plats, där den hamnat.

Ja, det är ett sällsynt vackert hem majorskan Mannerskantantz skapat åt sig. Och Nässets ungdomliga och vitala härskarinna har icke endast sinne för de estetiska synpunkterna, vilka tagit sig så bestickande uttryck särskilt i hennes blomsteranläggningar, utan hon är även en praktisk och driftig fru på landet, som sannerligen inte slagit sig till ro med armarna i kors på sitt vackra undantag. Bl. a. driver hon en lönande plantskola och har Smålands första elektriska drivbänk, som hon är mycket nöjd med.

Majorskan Mannerskantantz har också gjort sig vida känd för sitt naturskyddsintresse. Hon har föranstaltat om lagligt skydd av hela bestånd och av en massa enstaka gamla trädjättar — vårt lands största reservat av detta slag — ekar, bokar och furor, vilka, åsatta naturskyddsföreningens märke, ådraga sig de vägfarandes uppmärksamhet. Det är också med berättigad stolthet den mångintresserade och sympatiska värdinnan på Axel Oxenstiernas gamla gård visar den medalj, som vetenskapsakademien tilldelat henne för hennes insatser till naturskyddssakens fromma. A. F.—K.

Kvartalsskiftet stundar

varför ärade kvartals- eller nytillträdande prenumeranter uppmanas att omedelbart verkställa prenumeration.

Bliv smärt.

Men ej för hastigt.

Det är naturligt, att de flesta människor gärna vilja följa modet och ernå den charmfulla slankhet, som nu sättes i högsätet.

Men det är onaturligt att minska sin vikt med 5—10 % i veckan, och det är förövrigt även skadligt.

Endast en jämn gradvis viktminskning är oskadlig. — Därför bör en avmagringskur endast företagas med FACIL-PASTILLER, som bygga på "den gradvisa viktminskningens" princip.

Använd detta dietiska avmagringsmedel, emedan det verkar säkert och är garanterat oskadligt. Fås på apoteken à kr. 4:— pr glas.

Beloppet kan också insändas till Facil-Depoten, postbox 365, Stockholm 1, varefter Ni får Eder tillsänt ett glas Facil-Pastiller portofritt.

När Ni reser till
Örebro är Ni
välkommen
att bese
kexfabriken!

Len

De ha
botat
millioner

från anfall av
reumatism, nervvärk,
muskelsmärtor och
feber.

ASPIRIN-

TABLETTERNA

äro oersättliga. Bör
finnas i varie
hem.

Erhållas
i alla apotek i
rör om 20 st. à kr. 1:—

ten
Res

TILL LÄSAS

TILL SÖSS

I LÄSAS

med

TIDANS
Unica
RESEFFEKTER

**SVENSKA
TRYCKERI-
AKTIEBOLAGET**

STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: Norr 32955

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 647

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

**Höstens
modellhattar**
utställas under N. K:s
mode exposé

**IDUNS
SKÖNHETSINSTITUT**

Svar till *Olycklig Margery*. N:r 59. En paraffininjektion har ju sina risker, bl. a. att paraffinen kan flytta sig till ett ställe där den alls inte är önskvärd och sedan vara omöjlig att få bort. Förresten vore det olämpligt att behandla en för liten haka därmed. Ni kan ju i alla fall inhämta en hudläkares råd. — Men en sak kan ni göra: undvika att få dubbelhaka, vilket alltid är vanprydande, så mycket mer om hakan är för liten. Till detta ändamål skall ni iakttä en rak hållning, ligga lågt med huvudet om natten samt dagligen utföra huvudrörelser, såsom rullningar åt vardera hållet och kastningar med huvudet alternerande åt höger och vänster. Litet massage under hakan skadar heller ej, d. v. s. strykningar med handen från hakspelet nedåt halsen.

Fräknar och röd näsa.

N:r 60. Vore tacksam få reda på något bra medel mot svåra fräknar. Kan man använda enbart vätesuperoxid? Jag har mycket ömtålig hy, och jag blir fort och ofta röd i ansiktet och särskilt näsan är så gott som jämt röd, vad är att göra mot detta? Skall man tvätta sig om kvällarna i varmt vatten och därpå i kallt vatten, bör man sedan gnida in litet fet hudcrème i ansiktet?

1899.
Svar: Enbart vätesuperoxid använder man ej på huden. Den bleksalva för bruna fläckar, som beskrivs i sv. på fr. 49 i n:r 33 är även avsedd för svåra fräknar.

Angående näsan bör man veta om den är röd av frost eller av dålig matsmältning eller av någon annan orsak. I förra fallet skall den på aftonen baddas med hett alunvatten omväxlande med enbart kallt och sedan gnidas in med kamfersalva. I senare fallet bör ni dricka ett glas varmt vatten på fastande mage en längre tid.

Ja, ni kan tvätta er med varmt vatten och tvål, men om ni ej har anlag för stora porer behöver ni ej efter en kort tvättning skölja med kallt, endast torka omsorgsfullt och sedan massera ansiktet med någon fin och god hudcrème.

Ansiktsvårter.

N:r 61. Fru Skönhetsdoktor. Var så vänlig giv mig ett recept på något som jag kan köpa här ute i U. S. A., för en vårta som jag har på kinden samt en dito som jag ser, jag börjar att få på min underläpp, den senare, ser ut och känns som en liten hård (svart) kula.

Ledsen utlandsvenska.

Svar: Det är ej skäl i att själv experimentera med hårda vårtor i ansiktet, då de så lätt avlägsnas av en kirurg eller hudspecialist, varav det bör finnas skickliga i U. S. A. En sådan liten operation är ej farlig och lämnar obetydligt ärr efter sig.

Alunvatten.

N:r 62. Har i Idun sett att man kan använda alunvatten mot röd (kyld) näsa. Nu undrar jag, hur stark lösningen skall vara, ty alunvatten finns ej att köpa här på platsen, endast alunpulver.

Lisa.

Svar: Alunvattnet, som i detta fall bör vara så hett som möjligt, blandas till för varje gång genom att däri upplösa litet pulveriserad alun, ungefär i struken dessertsked pr liter vatten.

Obehag.

N:r 63. Fru Skönhetsdoktor. Jag har sedan en tid ett par små vårtor — små som knappålshu-

vud — å ena ögonlocket. Nu ser jag, att ännu flera synes uppstå på samma ställe. Hur få bort dem? Kan det göras med elektricitet, då de sitter på ett så ömtåligt ställe? Vart skall jag vända mig? Bor i landsortsstad i Skåne.

Skånska.

Svar: Om en vårta är så beskaffad att man kan hårt knyta en silkesända om roten på densamma, brukar den snart nog falla bort av brist på näring. Men som vårtorna förekomma i mängd, är det rådligast att låta ta bort dem med elektricitet av sakkunnig person. — Om ni kan så res till en hudspecialist i Köpenhamn.

Paraffininjektion.

N:r 64. Äro paraffininjektionerna, som skönhetsinstituten annonsera om, effektiva? Äro de varaktiga? Händer det ofta att de misslyckas och att det blir inflammation o. d. efter?

Vilket institut är tillförlitligast och billigast? Utföras många sådana injektioner? Magna.

Svar: Beakta svaret n:r 59. Mot porto uppger Idun adresser. Men om ni underkastar er behandlingen, så gå till ett av de större etablissemangen eller ännu bättre till en hudläkare.

Fru Skönhetsdoktor.

Scen
och Film

Tollie Zellman och Gösta Ekman i "En komedi på slottet". (Almberg & Preinitz, foto.)

Oscarsteatern inledde säsongen med Molnars *En komedi på slottet*, en av dessa schlagers, som gå hundratals gånger i de stora teatercentra på kontinenten. Det hör visst till teaterkritikerkutym att förringa ett stycke genom att omtala att det spelats i Berlin 500 gånger. Det skulle alltså ha träffat publikens smak (underförstått dåliga). Men *En komedi på slottet* är mycket underhållande och rolig och ger publiken en verkligt god teaterkväll. Den må sedan vara artificiell och bygga på en del tekniska finter, som man lätt genomsådar

På Oscarsteatern blev det Gösta Ekman och Tollie Zellman, som hemförde segern. Gösta Ekman's karikatyr av den äldrande hovskådespelaren var utomordentligt lyckad, icke minst den ansträngt förnäma masken och den mörka slående rösten. Tollie Zellmans fladdrande, obetänkamma primadonna var också ett stycke karikatyr, intelligent och lustigt gjord. Carl Ström, som uppträder i försynens ställe hade på det hela taget skapat en bra resonnörstyp och särskilt minns man med nöje Wahlboms filosofiske hovmästare. — Publiken var stormande och det dröjer

Ni, som idag

är kontorspojke eller "yngste man" på kontor eller annars har någon mera blygsam anställning inom det "merkantila" —

har Ni tänkt på

hur Ni *fortast, bäst och billigast* skall kunna kvalificera Er för en mera ansvarsfull, en bättre avlönad plats? Ni vill ju ha en sådan plats? Ni läser varje dag i tidningarna ledigförklarade platser, och Ni skulle gärna vilja söka Er en bättre plats. Ni läser en dag en annons: den sökande bör vara hemma i maskinskrivning — det är Ni — han bör vidare vara *perfekt* stenograf — Ni kan stenografera, men är Ni *perfekt* stenograf? — den sökande skall slutligen vara god *stilist*, d. v. s. han skall behärska svenska språket skriftligt.

Ni kan bli

en snabb och säker stenograf och en driven korrespondent genom att studera *Hermods* kurser. Från *Hermods* korrespondensskola ha under ett trettiotal år tusentals kontorister — stenografer, korrespondenter, bokförare — erhållit sin teoretiska utbildning. *Hermodskurserna* äro de bäst tillrättalagda korrespondenskurserna, de, som bäst motsvarar det *praktiska* livets krav och därför de, som ge eleven sådana kunskaper, han i det dagliga livet har användning för.

En grundlig och instruktiv kurs i svenska och stenografi erhåller Ni för låg avgift och kan genomgå på ett par tre månader. Börjar Ni den 1 oktober, kan Ni vara klar med kursen före jul.

Skriv till *Hermods* i dag efter upplysningar om de merkantila kurserna!

Hermods Korrespondensinstitut

Grundat 1898 av H. S. Hermod, som grundlagt systemet "Undervisning pr korrespondens" i Sverige.

Slottsgatan 53 B.

Malmö.

Sänd mig gratis och utan förbindelse å min sida Er tidskrift "Korrespondens" för sex månader jämte Ert illustrerade prospekt över den kurs eller det ämne, framför vilket jag ritat ett kors (x).

Merk. gymnasiekurs	Kurs för förmän	Studentkurser
Kurs för köpmän	Kurs f. lagerföreståndare	Realskolekurser
Kurs för affärsanställda	Praktisk kurs i Svenska	Inträdeskurser
Kurser för kontorister	Korta kurser i Svenska,	Lantbrukskurser
Kurser för bokförare	Skrivning och Räkning	Trädgårdskurser
Kurser för stenografer	Engelska, Tyska,	Teckningskurser
Kurser f. korrespondenter	Franska, Ryska	Målningskurser

Namn:

Adress:

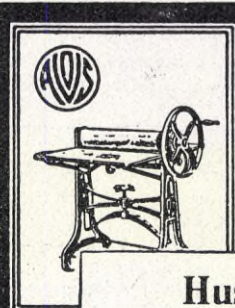
Idun 106 23/9-28

Berömt över hela världen
är barnnäingsmedlet

Mellin's Food

den föda, som ger krafter

PRIS
Kr. 2:75 pr burk
Fås på apotek och
i drogaffärer.
Prova o. broschyren
från Mellin's Food
Depot, Malmö.

**Kvinnan
som du gav oss
manglar
hålst med Avos.**

Husmödrarna

finna hos Avos-mangeln de egenskaper, de fordra av en god mangel. Tyst och lätt gång. Ny patentkonstruktion, varigenom även de största plagg kunna manglas utan att slitas. För ej Eder handlande Avos, tillskriv

AVOS, Örebro.

nog länge, innan nästa nyhet kan få komma upp på Oscarsteatern.
Eth. K.

I Piccadillys "Klasskamp" fanns en häpnadsväckande blandning av manuskriptuppslag, av vilka inget fick tid och tillfälle att stadga sig till en ryggrad i filmen. Klasskampen representerades av en champagnekolkande portvakt och två rå-nare i en gränd plus några fega ryttande röda soldater — som synes en ganska bedrövlig samling, som snarare passat under rubriken "Privat förvärvskamp" — contra en bildskön grevinna och ett amerikanskt uppkomlingspar — att placera ett löjligt farsbetonat amerikanskt fetthjärte- och ragat-par som representant för "de vita" i en rysk revolutionsfilm — det var svåra pinsamt att skåda. De enda rikiga gestalterna voro Lon Chaney, som briljant tolkade den ryske bonden, i grunden snäll och med tjänandet nedärvt i blodet sedan århundraden men med ett absolut stillastående intellekt, och Barbara Bedford, som hjälpligt förkroppsligade den bildsköna.
B. A.

Om inte Spaniens ros i "Spaniens ros" på Palladium vore så gudabenedat söt och dess älskare så nästan övermänskligt sympatisk så bleve domen över filmen ganska hård. Att ideligen i film efter film se små lömska utslag av grundlig historisk obildning måste till sist nöta ut det lilla kritiksinne man har. Denna för övrigt ganska förtjusande kärleks-saga från nederländska frihets-

8:de bandet

(Fröman-Gullabo)
av

NORDISK FAMILJEBOKS

nya 20-bandsupplaga utkommet.

Åttonde bandet ansluter sig värdigt till de tidigare utkomna sju banden av detta verk, som av en enhällig kritik tillerkänts den obestriddigt främsta platsen bland samtliga svenska uppslagsverk. I aktualitet och tillförlitlighet, i ämnenas sakkunniga behandling och urval med speciell hänsyn tagen till svenska intressen såväl som i rik och utsökt illustrering står Nordisk Familjebok alltför i en klass helt för sig.

Åttonde bandet innehåller 4,728 uppslagsord och illustreras av 735 bilder och 29 kartor i texten, 93 svartplanscher med 392 bilder, 7 färgplanscher, 3 färgkartor och 16 helsidesporträtt i djuptryck. — Bandet innehåller signerade artiklar av icke mindre än 234 olika medarbetare.
Nyttillräddande abonnenter erhålla omedelbart de nu utkomna åtta banden.

Verket, som i sin helhet kommer att omfatta 20 band, tillhandahålls i tre olika bindningar till pris av 20, 23 å 25 kr. per band. Förmånliga betalningsvillkor möjliggör abonnemang för en var. Agenter med rutin och goda rek. antagas. Prospekt gratis. Subskription i närmaste bokhandel eller direkt hos förlaget,

A.-B. FAMILJEBOKEN,
Vasagatan 7, Stockholm.

IDUNS KOKBOK

av Elisabeth Östman-Sundstrand

är en oundgänglig hjälp vid

**syltning,
konservering,
svampinläggning.**

I trefärgstryck rikligt illustrerad
ny upplaga.

Kr. 6:—

Rekvirera genast från närmaste bokhandel eller direkt från
Iduns Expedition • Stockholm.
Mot postförskott. Portofritt.

kriget drunknade formligen i de kulturhistoriska grodornas träsk — hjälten var glatt amerikanskt maskinklippt och förde sig vårdslöst med små slarviga bugningar som vår tids pojke, den grymme spanske ståthållaren hade inte ett grymt och skarpt drag i sitt modernt veka ansikte, kungörelserna på det gamla Gents murar voro hållna i 1928 års pregnant polisstil. — Men, som sagt, Vilma Banky är så bedärande och Ronald Colman så vinnande, och man kan ju blunda för resten och bara titta på närbilderna...
B. A.

Donizettis gamla "Regementets dotter" har grävts fram igen på Operan. Och intet ont däri — det skadar nog inte ett barnasinnat får sin näring och odling. Det finns käcka och älskvärda människor i "Regementets dotter" och glada, enkla melodier, som försonar en med mycket i dekorations- och dialogväg. Greta Söderman sjunger med glans och har gott humör i bravurrollen, som dock fordrar en artist i ingenuefacket för att bli njutbar. Ack, den rangordningen i statens verk! — Den gör också att en av Operans damer med den modernaste och ungdomligaste apparitionen som komplement till en utmärkt röst får göra fler gumroller än någon annan. Irma Björck gjorde den gamla markisinnan även i "Regementets dotter", men maskeringen kunde varken dölja den här mal-

placerade ungdomligheten eller den fräscha rösten.
Ja, livet är kort och konstigt lång...
E. N.

FRÅGOR OCH SVAR!

Pension.

Fråga: Har fyllt 67 år så jag har sökt tilläggs-pension, men den blev avslagen. Orsaken vet jag icke, men häromdagen mottog jag avgiftspensionsbok på kr. 7:40 för helt år, jag har ingen fastighet, och då jag nu icke orkar arbeta, så är min årsinkomst endast 140 kr., ränta på sparda medel,

VID TRÖG MAGE

och förstoppning äro
Hoita Björnens

FRANGULA-PILLER

av bästa och säkraste verkan. Fullkomligt oskadliga. Inga som helst biverkningar. Användas å sjukhus och kliniker. Fås å alla apotek i askar å 40 piller.

men det räcker ju icke, vart bör jag vända mig?
67-åring.

Svar: Om ni är tvivelaktig angående pensionen, så gå till Pensionsnämndernas Upplysningsbyrå, Stora Nygatan 2 B, tisd. och fred. 10—12, så får ni där alla upplysningar. Men om ni redan fått besked om att ingenting är att göra åt saken, bör ni, om ni är bosatt i Stockholm, vända er till pastorexpeditionen för ansökan om årligt bidrag ur någon understödskassa. Eller också kan ni vända er till föreningen Ljusstjäl, Artillerigatan 55 eller föreningen De Gamlas Dag, vilka båda ha till ändamål att understödja behövande gamla i Stokholm.

Vaddmask.

Fråga: Vore synnerligen tack-sam om Ni ville lämna adr. på vilket skönhetsinstitut som ger behandling med den nya vaddmasken, nyligen omskriven i Eder tidning. Blir denna behandling dyrbar?
Fru R. O.

Svar: Fröken O. Clanman, Beauty Parlor Etoile, Kungsgatan 55, Stockholm. Behandlingen kostar kr. 4:50 pr gång.

Matta.

Fråga: 1) Äger en knuten matta — Eskischir — som i storlek är 3,80x2,90 i rätt så lätta färger — och som jag 1920 betalade med 2,000 kr. — Hur mycket kan den vara värd nu, då den är precis som ny? Är det en turkisk matta?
2) Bör man alltid vid en middag besvara en skål av en äldre dam även om denna är rätt så

mycket äldre och i mera framskjuten samhällsställning?

Uncertain.

Svar: 1) En matta, som ni under kristiden betalade med 2,000 kr. kan naturligtvis inte nu betalas närmelsevis så högt. Det beror förresten på av vilken kvalitét mattan är. Eskischir-mattor finnas nämligen av mycket olika kvalitét. Visa mattan för någon expert för att få den värdesatt. — Eskischirmattor äro turkiska.

2) En ung person besvarar ej en äldre och förnämligare dam med att efter hennes vänlighet besvara hennes skål.

Bosättning.

Fråga: Hur stort kapital erfordras — på ett ungefär — för att sätta bo under nuvarande förhållanden. Det gäller allt vad som fordras till ett hemtrevligt medelklasshem om ett å två rum och kök.
Greta.

Svar: Beror helt och hållet på pretentionerna och av vilken kvalitét möblerna skola vara. Preciserera era fordringar och begär kostnadsförslag från någon större firma.

Adress.

Fråga: Vill Idun lämna mig adressen till C. Skovgaard-Petersen i Danmark.
NK.

Svar: Pastor C. Skovgaard-Petersen, Strandagervej 20, Hellerup, Danmark.

Radio och musik.

Fråga: 1) Vad heter den nye hallåmannen i radio?

2) Vore tacksam få uppgift på några lätta men vackra pianostycken.

3) Vore roligt få veta namnet på den dam, som pratar med herr Berglund i "Prat om mat" i radio.
G. K.

Svar: 1) Hans namn är Bo Willners.

2) Schumanns Album för die Jugend, Peterson-Bergers Frösö-blomster, Griegs Humoresker.

3) Fru Greta Bartels.

Inackordering.

Fråga: Min dotter, som i våras gick ut åttonde skulle nu till

För full maskin

Ja, det gäller sannerligen att inte vara nervös, då chefen dikterar. Hans tid är dyrbar, felslag och mankemang skulle ta's illa upp. Därför gäller det att arbeta lugnt, och det gör den, som behärskar sina nerver. Skulle de krångla, äro ett par Somnogantabletter ett osvikligt hjälpmedel. De lugna snabbt de oroliga nerverna och förtaga därmed deras menliga inverkan på ett gott arbetsresultat.

SOMNOGAN

Finnes å alla apotek i rör om 20 tabletter å kr. 2:50 samt i populärförpackningar om 4 tabl. å 55 öre.

Piska

och Renovera MATTORNA vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Använd Jubileumsfrimärkena å alla postförsändelser.

Valörer: 5, 10, 15, 20 och 25 öre med tillägg för varje märke av 5 öre, som tillfaller jubileumsfonden för kräftsjukdomarnas bekämpande. Häfte med 5, 10 och 15 öres märken kostar kronor 3: 60.

Märkena säljas blott till 1928 års slut, men äro användbara även därefter.

Stränga prov och teknisk sakkunskap fällde utslaget

I skarpaste konkurrens med andra världsfabrikat ha nyligen Viking-uren (Cortébert) antagits av de italienska statsjärnvägarna. Ingenjörer och urmakareexperter voro i denna tävling så noga, att t. o. m. välkända ur konstruktionsföretag.

Endast de skickligaste fackmän kunna avgöra en dylik sak. Vikingurens triumf bekräftar blott de svenska fackmännens omdöme om de nya Viking-uren.

Samma kvalitet-Vikingur, som järnvägarna antagit, säljes av de flesta urmakare.

Herrur, silver Kr. 45 o. högre, 14 kar. dubbelboett, Kr. 160 o. högre, 14 kar. öppet Kr. 120 o. högre. Armbandsur, olika prislägen.

Begär alltid Vitruums tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel. Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat. Mineralvattensalter Vitrum. Laxémarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel. Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals Laboratorium, Stockholm. Samtliga preparat finnas på alla apotek.

Carl Lundgren

Regeringsgatan 83, Stockholm. Tel. 139 97.

Skospecialist

för sjuka och ömma fötter. I elegant utförande.

HOSTOL
OÖVERTÄFFAD BRÖSTKAREMELL
H. M. DROTNINGENS HOVLEVERANTÖR
Sockerbageri-Aktie. Emil, Sthlm.

Finnes i alla välsort. affärer i hela landet.

Frankrike dels för att öva sig i språket, dels för att få en smula allmänbildning och världsvana. Helst vill vi ha henne till ett gott franskt hem, där man tar hand om henne. Alltså ingen pension de familie. Kan Idun ge anvisning på ett sådant?

Läkarfru i landsorten.

Svar: I den vackra och minnesrika staden Tours vid Loire finnes en fint bildad, musikalisk fransk familj, som tar emot en å två inackorderingar. Utmärkta tillfällen till umgänge. Adr. E. Deysson, rue Victor Hugo 145, Tours. Ref. gn. Iduns redaktion.

Damfrisering.

Fråga: Har många gånger funderat över att lära mig till hårfrysörka för att på så sätt med ett mycket litet kapital, någon gång kunna bli min egen. Nu undrar jag emellertid hur och var man billigast kan få lära. Förmodar man kan få gå frilev på någon damfrisersalong? Finnes ju annars flera större sådana i Köpenhamn men hur ställer sig kostnaderna där? Hur mycket kapital behövs för att börja en egen liten sådan rörelse? Är affärsmänniska, men fordras för mycket kapital att i den bransch jag arbetat få något eget.

25 år o. 8-årig Idunläsarinna.

Svar: Hur stort kapital som fordras beror ju på var damfriseringen skall sättas upp. Ni får beräkna efter lokalhyran; apparater och annan uppsättning är ungefär lika överallt.

Levnadsomkostnaderna i Köpenhamn äro tämligen dyra, så det vore nog klokare att förlägga elevtiden till annan ort. Många frisersalonger annonsera att de ta emot elever, giv akt på sådana annonser och hör er för. Bäst om ni kan komma in på en stor och modern frisersalong. Sthlms friserskola tar emot elever i åldern 15—17 år.

Trikåsömnad.

Fråga: Kan någon av Iduns mångkunniga läsarinor förhjälpas en ensam sjuk moder till adresser på engrosfirmor för trikå, som i ylle, silke och bomull, även stuvvar lämna ut till återförsäljning. Har förgäves frågat bekanta där om i flera år och från fabriker hänvisats till att de försälja endast till engrosfirmor.

25-årsprenumerant av Idun.

Svar: Adresser på engrosfirmor i trikå finner ni i telefonkatalogens yrkesregister. I dessa spalter äro vi ej i tillfälle att giva sådana. Sätt er i skriftlig förbindelse med någon av dessa firmor och ni får säkert ett gynnsamt svar. Men de fordra naturligtvis säkerhet för de varor de utlämna, såvida de ej betalas kontant. — Stuvvar försäljes ej från engrosfirmor.

Diakonissa.

Fråga: Vore tacksam få upplysning om var diakonissa utbildas, fordringar för att bli antagen som elev samt lärotiden. Är den avgiftsfri?

Mångårig Idun-läsarinna.

Svar: Diakonissor utbildas vid Diakonissanstalten Ersta, Stockholm.

Fordringarna för inträde äro: ålder 20—30 år, att tillhöra den evangelisk-lutherska bekvällningen, att ha ett glatt, ödmjukt, vänligt och fördragsamt sinne samt att vara praktiskt anlagd och känna en avgjord kallelse för uppgiften. Elevtiden är omkring 1 år och provsystemet varar 3 å 4 år. — Ingen kursavgift, men eleven bör vid ankomsten till anstalten insätta minst 100 kr.

Använd Jubileumsfrimärkena å alla postförsändelser. 5-öres tillägg pr märke, som tillfaller fonden för kräftsjukdomarnas bekämpande.

NYTT och NYTTIGT

Under denna rubrik införes noter från olika verksamhetsområden och publiceras nyheter från varumärknaden i redaktionellt urval. Firmanamnen fås i brevsvar mot porto. Meddelanden om händer på kvinnliga verksamhetsfält mottages gärna från våra läsarinor.

Det var en gång en kung som hette Tutankamon — ett förtjusande ord, stavas hur som helst — som ur gravens djup utsträckt sin kungliga makt över sena tiders kvinnor, som i billioner gingo skrudade i mönster och broderier och övriga variationer av modet på salig kungens tid. Det dog, som väl var, men nu har från det landet långt bort en ny modesak dykt upp, som man får hoppas inte dör, en förtjusande handväska av linne, vanligt enkelt linne, med yllebroderier i granna glada färger och mystiska mönster, en Saharaväska med sköldpaddsbylegel, som är sällsynt vacker till den mer monotona hösthabiten. Hon har väl en födelsedag, mina herar.

RED: S BREVLÄDA.

Litteral. Nej tack.

Vivo. Adressen förkommen. Bidragen kunna tyvärr ej antagas.

Förf. till Lön. Tack, avböjes. Retur om porto insändes.

Sleggen. Tyvärr icke.

Gerve. Icke utan talang och

Rosa Blomqvist i turnyr.

Kvinnans stackars fantasi i sin stora nöd bort till forna sekler flyr. Höstens sista skrik lär bli raka linjens död fram för mormors mors turnyr. Rosa följer modets lag, suckar dock: vi är ej jag getingmidjespröd?

är en svensk kvalitetsprodukt byggd på mer än 30-årig erfarenhet och efter teknikens utveckling

A.B. SKANDINAVISKA GLÖDLAMPFABRIKEN
NYKÖPING
Nederlag i: STOCKHOLM, GÖTEBORG, MALMÖ, ÖRNSKÖLD SVIK.

psykologiskt riktigt men redan genom sin längd oanvändbart för oss. Dagboksformen är också svårhanterlig. Den typen av kvinna är nog inte ovanlig, men frågan är om man kan litterärt avvinna den något intresse. I en novell är det säkerligen svårt, därför att den bör rymma mycket mera koncentrerad utveckling av händelserna på få sidor.

Konstnärliga arbeten i läderplastik

såsom Skrivunderlägg och Portföljer, Plänböcker, Bok- och Telegramparmar, Damväskor m. m.

ATELIER HERTHA
Drottninggatan 88 B - STOCKHOLM
Telefon Norr 30 36

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.

Avesta: Avesta-Posten.

Bollnäs: Tidningen Ljusnan.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falkenberg: Hallands Nyheter.

Falun: Falu-Kuriren.

Gävle: Gefle-Posten.

Halmstad: Halland med Halländingen.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Hälsingborgs-Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Hörby: Mellersta Skåne.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Köping: Bärgslagsbladet.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Lysekil: Lysekils-Posten.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mjölby: Mjölby Tidning.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nyköping: Södermanlands Läns Tidning.

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skara: Skaraborgs Läns Tidning.

Skellefteå: Skellefteblad.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonsblad.

Sollefteå: Sollefteå-Bladet.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Söderköping: Söderköpings-Posten.

Södertälje: Södertälje Tidning.

Tranås: Tranås Tidning.

Trälleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalle: Bohuslänningen.

Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Uppsala: Tidningen Uppsala.

Vadstena: Östgöta-Bladet.

Visby: Gotlänningen.

Vänersborg: Elfsborgs Läns Annonsblad.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

Ängelholm: Engelholms Tidning.

Örebro: Örebro Dagblad.

Örnköldsvik: Örnköldsviks Allehanda.

Östhammar: Östhammars Tidning.

MAZETTI^S ÖGON-CACAO

delikat — kraftig — hälsosam

Högsta näringsvärde! Lämnar ingen bottensats!

Denna cacao är genom sin absoluta renhet, överlägsna styrka och delikata smak ett hälsosamt och kraftigt näringsmedel.

Åtgår endast för cirka 2 öre till en kopp.

Vår billigare

Inregistrerad

kvalitet

MAZETTI^S KUNGS-CACAO

garanteras också ren och oförfalskad.

Obs! Våra ännu billigare kvaliteter, paketerade och i lös vikt.

Några fakta om Runa

RUNA består av prima runmärkt mejerismör och en för denna kvalitet särskilt tillverkad specialblandning.

RUNA har den högsta smörhalten bland omannoserade smörblandade margarinkvaliteter.

RUNA är högsta märket smörblandat margarin, som förekommer i handeln.

RUNA säljes mest av smörblandade margarinkvaliteter och kan alltid erhållas färskt hos Eder handlande.

RUNA är lika näringsrikt och drygt som mejerismör.

RUNA är ett M. F. A.-märke — alltså en kvalitetsvara.

RUNA

HÖGSTA MÄRKET SMÖRBLANDAT MARGARIN Margarinfabrikernas Försäljnings-A.-B.

”Liten, men en Malmsjö!”

De moderna, små våningarna ha medfört strävan efter små flyglar, vilket dock tyvärr ofta resulterat i en hybrid, som icke fyller vare sig de estetiska eller musikaliska kraven. Genom att följa den gyllene medelvägen har Malmsjö Mignon-flygel kunnat behålla såväl sina proportionerliga linjer som sin vackra, fylliga ton och utgör en njutning både för öga och öra. Malmsjö flyglar och pianon äro alltså den bästa tolken för hemmets mer intima musik, och det är endast ifråga om priset, som de överträffas av utländska märken. Begär katalog och närmare upplysningar från

KUNGL.

HOVLEV.

A.-B. FÖRENADE PIANO- & ORGELFABRIKER
STOCKHOLM - GÖTEBORG - MALMÖ - NORRKÖPING - GÄVLE

MALMSJÖ - ÖSTLIND & ALMQUIST - BILLBERG
GUSTAFSON & LJUNGQVIST - RÄLIN

Vad är

KAFFE HAG?

Äkta bönkaffe av hög kvalitet

med det fina kaffets arom och upplivande verkan — men befriat från det skadliga koffeinet.

Ni kan dricka **KAFFE HAG** även sent på kvällen utan risk att bli sömlös. Även barn och sjuka fördraga **KAFFE HAG**.

Begär hos Eder handlande ett paket till kr. 1:65.

Koffeinfritt Kaffe, A.B. Stockholm.